

POLO Nus

1

(220)

2015

Pismo Związku Polaków w Rumunii
Revista Uniunii Polonezilor din România

W Polsce narodziła się nowa tradycja**În Polonia s-a născut o nouă tradiție**

Orszak Trzech Króli

Cortegiul celor Trei Crai

Po raz piąty Orszak Trzech Króli przeszedł ulicami Warszawy i innych polskich miast. Tego dnia każdy mógł zostać królem – wystarczyło przyjść na Orszak Trzech Króli, założyć koronę na głowę i podążyć za betlejemską gwiazdą do Stajenki! „Jesteśmy dumni, że to najstarsze święto chrześcijaństwa odzyskało swój czas i miejsce w przestrzeni publicznej w tylu miejscowościach” – napisała na swojej stronie Archidiecezja Warszawska.

Na czele Orszaku warszawskiego jako główny pasterz co roku idzie kard. Kazimierz Nycz. W innych miastach hierarchowie również towarzyszą gwiazdzie w drodze do Betlejem. Patronami wydarzenia są w wielu miastach prezydenci i burmistrzowie oraz marszałkowie województw i starostowie. W inicjatywę publicznego świętowania Bożego Narodzenia i Orszaku Trzech Króli włącza się wiele organizacji społecznych, harcerskich i parafialnych.

Centralny Orszak Trzech Króli w Warszawie wyruszył tuż po godzinie 12.00 z Placu Zamkowego po modlitwie „Anioł Pański”, pod przewodnictwem metropolity warszawskiego arcybiskupa Kazimierza Nycza. Na trasie Orszaku można było oglądać osiem scen przedstawiających wydarzenia opisane w Ewangelii: „Edykt Cezara Augusta”, „Dwór Heroda”, „Gospoda”, „Diabelskie Igraszki”, „Walka dobrych aniołów ze złymi diabłami”, „Szałas Pasterzy”, „Brama do Nieba” i „Stajenka”. Uczestnicy zostali wyposażeni w orszakowe korony oraz śpiewniki, a anioły dokonywały „spisu ludności” przy pomocy orszakowych naklejek.

Pentru a cincea oară Cortegiul celor Trei Crai a trecut pe străzile Varşoviei și ale altor orașe poloneze. În această zi, fiecare putea deveni crai – era suficient să intri în Cortegiul celor Trei Crai, să îți pui coroana pe cap și să îți îndrepti pașii după steaua Betleemului către Iesle! „Suntem mândri că această cea mai veche sărbătoare a creștinătății și-a câștigat timpul și locul său în spațiul public, în atâtea localități” – scria pe pagina sa Arhidieceza Varşoviei.

Ca în fiecare an, în fruntea Cortegiului din Varșovia merge principalul păstor – cardinalul Kazimierz Nycz. În alte orașe, ierarhii de asemenea însoțesc

steaua în drumul către Betleem. În multe orașe, patronii evenimentului sunt președinții și primarii precum și mareșalii voievodatelor. În inițiativa sărbătoririi publice a Nașterii Domnului și Cortegiului celor Trei Crai se implică numeroase organizații sociale, de cercetași și parohiale.

Cortegiul central al celor Trei Crai din Varșovia a pornit imediat după ora 12.00 din Piața Castelului, după rugăciunea „Îngerul Domnului” sub conducerea mitropolitului Varşoviei, arhiepiscopul Kazimierz Nycz. Pe traseul cortegiului se puteau vedea 8 scene reprezentând întâmplările descrise în Evanghelie: „Edictul Împăratului August”, „Curtea lui Irod”, „Hanul”, „Jocurile Diavolului”, „Lupta îngerilor buni cu diavoli răi”, „Coliba păstorilor”, „Poarta către Cer” și „Ieslea”.

Participanții au primit coroane și culegeri de cântece, iar îngerii au făcut „recensământul populației” cu ajutorul autocolantelor.

Biblijni monarchowie symbolizujący trzy kontynenty – Europę, Azję i Afrykę – przeszli wraz z towarzyszącym im orszakiem na pl. Piłsudskiego, gdzie ustawiono Stajenkę ze Świętą Rodziną. Trzej Królowie pokłonili się Jezusowi, a wszyscy uczestnicy orszaku wzięli udział w koncercie kolęd.

Dzień Objawienia Pańskiego oznacza radość i budowanie Kościoła w rodzinach. O tych wartościach mówił na zakończenie Orszaku Trzech Króli kard. Kazimierz Nycz. Metropolita nawiązał do nauczania papieża Franciszka i do radości, którą głosi Ojciec Święty. „Z tą radością szliśmy dzisiaj ulicami Warszawy i za tę radość i za budowanie pokoju w rodzinach bardzo dziękuję” – mówił kard. Kazimierz Nycz. Metropolita dziękował także za ewangelizacyjny wymiar świętowania uroczystości Trzech Króli. „Niech wszyscy widzą, że Jezus Chrystus, Żywy Zbawiciel, żyje w Kościele, jest obecny w Eucharystii, jest obecny tam, gdzie dwóch albo trzech jest zgromadzonych w Jego imię” – mówił metropolita.

Nowa tradycja – otwartego i radosnego świętowania Objawienia Pańskiego spotyka się w całym kraju z bardzo dobrym przyjęciem. Wyzwała i pobudza aktywność religijną, wspólnotową i kulturalną. Orszaki Trzech Króli odbyły się w tym roku w 330 miastach w Polsce i poza granicami kraju. Wzięło w nich udział około miliona ludzi.

Pierwszy polski Orszak Trzech Króli powstał jako kontynuacja jasełek w Szkole Żagle Sto-

Magii din Biblie simbolizând trei continente – Europa, Asia și Africa – au trecut împreună cu cortegiul ce îi însoțea în piața Piłsudski unde era amplasată Ieslea cu Sfânta Familie. Ei s-au închinat lui Isus, iar toți participanții la cortegiu au luat parte la concertul de colinde.

Ziua Epifaniei înseamnă bucurie și edificarea Bisericii în familie. Despre aceste valori a vorbit în încheierea Cortegiului celor Trei Crai kard. Kazimierz Nycz. Mitropolitul s.-a referit la învățăturile papei Francisc și la bucuria pe care o proclamă Sfântul Părinte. „Cu această bucurie am mers astăzi pe străzile Varșoviei și pentru această bucurie și pentru edificarea păcii în familie mulțumesc” – a spus kard. Kazimierz Nycz. De asemenea, mitropolitul a mulțumit pentru dimensiunea evanghelizatoare a sărbătorii zilei de Trei Crai. „Să vadă toți că Isus Cristos, Mântuitorul Viu, trăiește în Biserică, este prezent în Euharistie, este prezent acolo unde doi sau trei se adună în numele Lui” – a spus mitropolitul.

Noua tradiție – a sărbătoririi deschise și vesele a Epifaniei Domnului este foarte bine primită în toată țara. Declanșează și trezește activitatea religioasă, comunitară și culturală. Cortegiile celor Trei Crai au avut loc, în acest an, în 330 de orașe ale Poloniei și dincolo de granițele țării. La ele a luat parte aprox. un milion de oameni.

warzyszenia Sternik. Od 2004 r. organizowano w niej jasełka, w których brali udział wszyscy uczniowie. Zwiększająca się liczba uczniów sprawiła, że w roku 2008 jeden z nauczycieli, Piotr Giertych, wraz z dyrektorem Teatru Buffo Jerzym Stokłosą oraz Piotrem Podgórskim (dyrektorem Sternika) wpadli na pomysł, aby z jasełkami wyjść na ulicę, odnawiając w ten sposób starą chrześcijańską tradycję. W pierwszych Orszakach uczestniczyli jedynie uczniowie szkoły Żagle, do kolejnych przyłączyły się inne szkoły. Stroje w postaci kolorowych peleryn zaprojektowali rodzice dzieci uczących się w Żaglach. Po niespełna pięciu latach w przygotowania do Orszaku Trzech Króli w całym kraju zaangażowane są tysiące osób w Polsce.

Tekst i zdjęcia: Grażyna Myślińska

Primul Cortegiului al celor Trei Crai în Polonia a luat ființă ca o continuare a „jasełka” la Școala Żagle a Asociației Sternik. Aici, din anul 2004 s-a organizat „jasełka” la care au luat parte toți elevii. Numărul tot mai mare al elevilor a făcut ca, în anul 2008, unul dintre profesori Piotr Giertych, împreună cu directorul Teatrului Buffo – Jerzy Stokłos și Piotr Podgórski (directorul Sternik-ului) au venit cu ideea de a ieși pe stradă cu „jasełka”, reînnoind astfel o veche tradiție creștină. La primele Cortegii au luat parte doar elevii școlii Żagle, următoarelor li s-au alăturat alte școli. Costumele – pelerine colorate au fost proiectate de alți părinți ai elevilor din Żagle. După aproape cinci ani, în pregătirea Cortegiului celor Trei Crai sunt angajate mii de persoane din Polonia.

Trad. St. Iachimovschi

Akcja mikołajkowa

Jak co roku, wszystkie dzieci ze wszystkich polskich społeczności na Bukowinie otrzymały prezenty od św. Mikołaja. W tym roku Związek Polaków w Rumunii, wsparty przez S.C. Tymbark Maspex România, podarował dzieciom ponad 1200 paczek.

Akcja mikołajkowa to wieloletnia już tradycja, w której Związek Polaków w Rumunii szczerze wspierają sponsorzy. Paczki dotarły nie tylko do uczniów szkół podstawowych, ale także do

Vine, vine Moș Crăciun!

Ca în fiecare an, toți copiii din comunitățile de polonezi din Bucovina au primit cadouri de la Moș Crăciun. Anul acesta, Uniunea Polonezilor din România, cu sprijinul S.C. Tymbark Maspex România, a distribuit peste 1200 de pachete.

Acțiunea „Vine, vine Moș Crăciun!” are o tradiție îndelungată. Cu acest prilej, Uniunea Polonezilor din România este sprijinită de sponsori darnici. Aceste pachete oferite de sponsori au ajuns la

preșcolaków z Nowego Sołańca, Pojany Mikuli, Pârteștii de Sus, Pleszy, Kaczyki, Rakowej, Moary i Wikszan, jak również do polskich dzieci z Suczawy, Gura Humorului, Radowiec i Siretu.

elevii și preșcolarii din Solonețu Nou, Poiana Micului, Pârteștii de Sus, Pleșa, Cacica, Moara, Racova și Vicșani, dar și la copiii polonezi din Suceava, Gura Humorului, Rădăuți și Siret.

„Dla wszystkich święto Bożego Narodzenia jest to okres magiczny, dlatego chcemy przynieść więcej radości dla dzieci z naszych społeczności. Wszystkie dzieci, niezależnie od narodowości, są jednakowo obdarowywane, a w zamian ofiarowują nam piękne szkolne przedstawienia zorganizowane z okazji Bożego Narodzenia” – stwierdził Gerwazy Longher, prezes Związku Polaków w Rumunii.

„Pentru toți perioada Crăciunului este o perioadă magică, de aceea noi dorim să aducem un plus de bucurie copiilor din comunitățile noastre. Toți aceștia, indiferent de naționalitate, sunt răsplătiți în mod egal, iar ei ne oferă un spectacol pe cîste la serbările școlare organizate cu ocazia Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului” a precizat Ghervazen Longher, președintele Uniunii Polonezilor din România.

Iuliana Dascălu

MULȚUMIRI

Adresăm cele mai calde mulțumiri firmei S.C. Tymbark Maspex România, domnului Andrzej Grabowski și soției sale doamna Natalia Franke-Grabowska pentru generozitatea și ajutorul de care au dat dovadă de fiecare dată când Uniunea Polonezilor din România a organizat acțiuni dedicate copiilor din toate comunitățile poloneze. Și anul acesta, datorită generozității Dumneavoastră, copiii noștri l-au primit pe Moș Crăciun bogat ca și în alți ani.

Vă mulțumim în numele tuturor copiilor.

Președinte – Ghervazen Longher

PODZIĘKOWANIA

Składamy niniejszym serdeczne podziękowania firmie S.C. Tymbark Maspex România, w szczególności Panu Andrzejowi Grabowskiemu i małżonce Pani Natalii Franke-Grabowskiej, za hojność i pomoc okazywane za każdym razem, gdy Związek Polaków w Rumunii organizuje przedsięwzięcia skierowane do dzieci ze wszystkich polskich środowisk. Także w tym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, dzięki Państwu dzieci zostały hojnie obdarowane z okazji Mikołaja.

Dziękujemy w imieniu wszystkich dzieci.

Prezes – Gerwazy Longher

Festiwal Jasełkowy

Jasełkami nazywamy przedstawienia związane z Bożym Narodzeniem i innymi wydarzeniami tego okresu. Dawno temu rozgrywano je tylko w kościołach. Pewnego razu ludzie zaczęli dodawać do nich różne świeckie elementy, co spowodowało, że wydano zakaz ich wystawiania w budynkach kościelnych. Od tego momentu widowiska jasełkowe przeniosły się na place miast, ulice, a później do budynków użyteczności publicznej i szkół, nie tracąc swojego przesłania nadziei i miłości. Ten rodzaj wydarzeń zakorzenił się w polskiej tradycji i innych narodów.

Festivalul „La Ieslea Domnului”

„Jasełka” semnifică reprezentațiile legate de Nașterea Domnului și de alte evenimente din această perioadă. Mai demult ele au fost prezentate doar în biserici. Odată cu trecerea timpului, oamenii au început să le atribuie diverse elemente laice, acest fapt ducând la interzicerea prezentării lor în biserici, ajungându-se la prezentarea lor pe străzi, în piețele orașelor, mai apoi în clădiri publice și școli, fără să se piardă mesajul lor de speranță și iubire. Acest tip de reprezentații a ajuns să facă parte din tradițiile polonezilor și ale altor popoare.

Festivalul „La Ieslea Domnului” se desfășoară anual în Bucovina, în Casa Polonă din Solonețu Nou.

Anul acesta a avut loc pe data de 27 decembrie. La eveniment a participat președintele Uniunii Polonezilor din România, Ghervazen Longher, împreună cu soția sa, Victoria. De asemenea, au luat parte pr. Stanislav Kucharek – paroh în Solonețu Nou și pr. Andrei Staszkovian – paroh în Pleșa, au participat etnicii polonezi din Solonețu Nou, preșcolarii și elevii din localitățile poloneze însoțiți de profesorii lor sau de președinții de asociații, prezentând un program de colinde și au pus în scenă Nașterea Domnului.

Festival Jasełkowy odbywa się również co roku na Bukowinie, w Domu Polskim w Nowym Sokołcu. W tym roku miał miejsce 27 grudnia. Uczestniczył w nim prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher wraz z małżonką Victorią, a także księża Stanisław Kucharek – proboszcz w Nowym Sokołcu i Andrzej Staszkovian – proboszcz w Pleśzy, Polacy z Nowego Sokołca, prezesi stowarzyszeń Polaków oraz dzieci z przedszkola i uczniowie z miejscowości z polską mniejszością, wraz ze swoimi nauczycielami, które zaprezentowały kolędy i przedstawienia o tematyce Narodzenia Pana.

Pentru prima dată în acest an, pe lângă colindele cunoscute de toată lumea precum: „Dzisiaj w Betlejem”, „Lulajże Jezuniu”, „W żłobie leży”, „Jezus malusieńki”, „Wśród nocnej ciszy”, „Mizerna cicha”, „Sculați, sculați gazde mari”, „Ingerii cîntă în coruri”, „La Betleem colo-n jos”, „O, ce veste minunată!”, s-au interpretat vechi colinde poloneze, locale, provenite din locurile de baștină ale elevilor din Poiana Micului și Moara: „Przystąpmy do szopy”, „Dziecina mała”, „Mędrcy świata” (Poiana Micului) și „Stała się nam dziś nowina” (Moara).

Po raz pierwszy w tym roku, oprócz kolęd znanych wszystkim, jak: „Dzisiaj w Betlejem”, „Lulajże Jezuniu”, „W żłobie leży”, „Jezus malusieńki”, „Wśród nocnej ciszy”, „Mizerna cicha”, „Sculați, sculați gazde mari”, „Ingerii cîntă în coruri”, „La Betleem colo-n jos”, „O, ce veste minunată!”, wykonano także stare polskie kolędy czy te lokalne, z miejscowości pochodzenia uczniów z Pojany Mikuli i Moary: „Przystąpmy do szopy”, „Dziecina mała”, „Mędrcy świata” (Pojana Mikuli) i „Stała się nam dziś nowina” (Moara).

Duże wrażenie na widzach zrobiły stroje aktorów, a także ciekawe prezentacje jasełkowe i wykonania kolęd. Wszystkiemu towarzyszyła atmosfera radości oraz duże emocje, którymi żyły dzieci, a udzieliły się też obecnej publiczności. Na zakończenie festiwalu ze sceny zabrzmiały wspaniałe życzenia w języku polskim, wygłoszone przez młodzież z Nowego Sokołca.

Prezes Związku Polaków w Rumunii przywitał uczestników i złożył wszystkim obecnym serdeczne

zyczenia świąteczne, a ks. Stanisław Kucharek modlił się z zebraniymi słowami modlitw „Ojciec Nasz”, „Zdrowaś Maryjo” i „Chwała Ojcu” w języku polskim.

Ilona Biseada

O impresie deosebită asupra celor prezenți au făcut-o costumele actorilor, interesanta interpretare teatrală a scenetei Nașterii Domnului, precum și concertul de colinde. S-a creat o atmosferă de bucurie, iar emoțiile trăite de copii s-au transmis celor prezenți. La finalul Festivalului s-au făcut urări pentru anul ce vine, rostite de tinerii din Solonețu Nou.

Președintele Uniunii Polonezilor din România, a urat bun venit participanților și a adresat tuturor cele mai sincere urări de sărbători. Mai apoi, a luat cuvântul pr. Stanislav Kucharek, care a rostit cu cei prezenți rugăciunile „Tatăl nostru”, „Bucură-te Marie” și „Slavă Tatălui” în limba polonă.

Spotkanie opłatkowe w Suczawie

Boże Narodzenie jest najpiękniejszym świętem obchodzonym w rodzinie. W Polsce jest to wyjątkowa uroczystość, dzień spotkania z najbliższymi osobami.

18 grudnia br. o godzinie 19.00 Związek Polaków w Rumunii zorganizował w Suczawie, w restauracji Gloria, spotkanie wigilijne. Wydarzenie miało na celu ukazanie starej polskiej tradycji łamania się opłatkiem oraz spotkanie wielkiej wielokulturowej i wielojęzycznej rodziny bukowińskiej.

Obyczaj łamania się opłatkiem przed Wigilią ma początek w rytuale łamania się chlebem w pierwszych wiekach chrześcijaństwa. Dotychczas zachował się tylko w Polsce. Łamanie się opłatkiem to znak pokoju, miłości i przyjaźni. Jest okazją do składania sobie szczerych życzeń świątecznych. Podczas Wigilii spożywa się postne potrawy, takie jak: kutia, barszcz czerwony, ryby, pierogi z kapustą i z ziemniakami czy pierogi z makiem, groch itd. – łącznie 12 potraw,

Întâlnire de „oplatek” la Suceava

Nașterea Domnului este cea mai frumoasă sărbătoare în familie. În Polonia, este o zi deosebită, ziua întâlnirilor cu cei apropiați.

Uniunea Polonezilor din România a organizat în ziua de 18 decembrie a.c., la Suceava, în incinta restaurantului „Gloria”, întâlnirea de Ajun, ce a avut loc la ora 19.00. Evenimentul a avut în vedere respectarea unei vechi tradiții poloneze, aceea a împărțirii cu oplatek, un moment de reuniune al unei mari familii multiculturale și multilingvistice din spațiul bucovinean.

Obiceiul de împărțire cu oplatek (azimă/pâine nedospită) înainte de începerea Cinei de Ajun își are originea în ritualul împărțirii pâinilor, care datează din primele veacuri ale creștinismului. S-a păstrat până în zilele noastre doar în Polonia. Împărțirea cu oplatek este un semn al păcii, al iubirii și al prieteniei. Este

un prilej cu care se adresează cele mai sincere urări de sărbători și se servesc mâncăruri de post precum: „kutia”(grâu cu mac), borș roșu, pește, colțunași umpluți cu varză și cartofi/colțunași umpluți cu mac, mazăre, etc. – în total, 12 feluri de mâncare corespunzătoare fiecărei luni a anului și numărului apostolilor. Nu pot lipsi colindele cu un puternic caracter religios, specifice tradiției poloneze.

La eveniment a fost prezent domnul Grzegorz Cyganowski, reprezentantul Ambasadei Republicii Polonia la București cu funcția de prim secretar, împreună cu soția sa, cunoscuta violonistă Patrycja Piekutowska, care a interpretat la vioară două piese muzicale. De asemenea, au participat preoții decanatului de Bucovina, reprezentanții asociațiilor, precum și numeroși oaspeți care au dorit să fie alături de noi și să ia parte la sărbătoarea noastră. La eveniment a fost prezentă televiziunea locală, precum și cea din Cernăuți.

Domnul prim secretar, în cuvântul său, a precizat că se află pentru a patra oară în Bucovina și a urat

odpowiednio dla każdego miesiąca roku i zgodnie z liczbą apostołów. Nie może zabraknąć wtedy także kolęd o silnej wymowie religijnej, specyficznych dla polskiej tradycji.

W spotkaniu wziął udział I sekretarz Ambasady RP w Bukareszcie pan Grzegorz Cyganowski wraz z małżonką, znaną skrzypaczką Patrycją Piekutowską, która wykonała na skrzypcach dwa utwory. Obecni byli również księża z dziekanatu bukowińskiego, przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń Polaków oraz wiele osób, które zechciały uczestniczyć wraz z nami w tej wyjątkowej uroczystości. W spotkaniu uczestniczyła także telewizja lokalna, a także telewizja z Czerniowiec.

I sekretarz Ambasady RP w Bukareszcie w swoim słowie sprecyzował, że znajduje się na Bukowinie po raz czwarty i pożyczył wszystkim obecnym Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku. Prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher podziękował księżom i wszystkim za obecność i również złożył świąteczne życzenia bożonarodzeniowe i noworoczne.

celor prezenți un „Crăciun fericit”! și „La mulți ani”! Președintele Uniunii Polonezilor din România, Ghervazen Longher, a mulțumit preoților și tuturor oaspeților pentru prezență, le-a urât un „Crăciun fericit, La mulți ani!, un An Nou cu sănătate și prosperitate”.

Dzieci i młodzież z naszych polskich wspólnot kołędowały po polsku; zabrzmiały koledy, takie jak: „Dzisiaj w Betlejem”, „Bóg się rodzi”, „Cicha noc”, „Mizerna cicha”, a Karolina Longher zaśpiewała „Jezus malusieńki”. W języku rumuńskim wykonywały koledę „Cicha noc”. Potem śpiewano także „Sto lat” w obu językach.

Copiii și tinerii din comunitățile poloneze au interpretat vechi colinde poloneze și românești printre care amintim: „Dzisiaj w Betlejem”, „Bóg się rodzi”, „Cicha noc” „Mizerna cicha”, iar Karolina Longher a interpretat „Jezus malusieńki”. În limba română au interpretat colinda „Noapte de vis”. S-a cântat apoi „La mulți ani” în ambele limbi.

Księża dziekanatu bukowińskiego poświęcili i pobłogosławili potrawy, odczytali fragmenty z Pisma Świętego w obu językach, potem odmówili z zeb-ranymi modlitwę „Ojcze Nasz” po polsku, rumuńsku i ukraińsku. Uczestniczący w tym spotkaniu podzielili się opłatkiem, złożyli sobie życzenia z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, spożywali specjalnie przygotowane postne potrawy, a członkowie Stowarzyszenia Polaków w Suczawie kołędowali po polsku.

Preoții decanatului de Bucovina au sfințit și binecuvântat bucatele, au citit câte un fragment din Biblie, în ambele limbi, apoi au rostit împreună cu cei prezenți rugăciunea „Tatăl Nostru” în română, polonă și ucraineană. Participanții la eveniment s-au împărțit cu opłatek și-au adresat urări cu prilejul sărbătorilor de Crăciun și Anul Nou care se apropie, apoi au servit din bucatele de post pregătite cu acest prilej, iar membrii Asociației din Suceava au colindat în limba polonă.

Ilona Biseada

Foto: I. Olszewska-Marculeac

Spotkanie opłatkowe w Bukareszcie

Întâlnire de „opłatek” la București

Tradițional în Wigilię – 24 grudnia 2014 r. – od godziny 15.00 Polacy z Bukaresztu spotkali się w Domu Polskim, by podzielić się opłatkiem i zjeść wspólnie postne potrawy.

Tradițional în Ajun – pe 24 decembrie 2014 – de la ora 15.00 polonezii din București s-au întâlnit la Dom Polski ca să se împartă cu opłatek în jurul tradiționalei mese de Ajun.

Było nas ponad 30 osób – w większości Seniorzy i osoby samotne. Ksiądz Matei Catargiu odprawił krótką Mszę i pobłogosławił potrawy. A nasze Panie przygotowały pyszne polskie potrawy (i nie tylko, bo były także rumuńskie i kresowe!): śledzie w oleju

Am fost peste 30 de persoane – în majoritate seniori și persoane singure. Preotul Matei Catargiu a celebrat o scurtă liturghie și a binecuvântat bucatele. Doamnele noastre au pregătit mâncăruri delicioase poloneze (și nu numai, pentru că au fost și mâncăruri

z cebulą, ikra z oliwkami, sarmale, czyli rumuńskie gołąbki z grzybami, dorsz smażony, barszcz czerwony z uszkami, piernik, kutia, sałatka „orientalą”, kluski z makiem, „cozonac”, buraczki z chrzanem, „zacuska”. (hurra! Udało mi się wymienić obowiązkowych 12 dań– choć na pewno było ich więcej!). Do tego doszły owoce (jabka, banany, pomarańcze i winogrona) oraz kawa i herbata. Atmosferę rozgrzewały polska wódka i rumuńskie wina – białe lub czerwone, a studziły soki Tymbark i woda mineralna.

Na końcu zaśpiewaliśmy polskie kolędy, lecz to długo nie trwało, bo musieliśmy pospieszyć się, by zdążyć na Pasterkę (która u nas zaczynała się o 19.00 w kościele „Bărăția”).

Przed wyjściem, spod pięknie przystrojonej choinki każdy dostał paczkę, wraz z życzeniami od Zarządu, z kalendarzem na 2015 rok od Związku Polaków w Rumunii z Suczawy, ostatnim numerem „Polonusa”, świeżym „cozonakiem”, tomikiem wierszy Bogdana Polipciuka „Kwiat korzeni” po polsku i rumuńsku oraz produktami sponsorów – Tymbarka i Zdrovitu. Wszyscy byli zachwyceni paczkami, a że były one dość duże, wielu już nie doszło na Pasterkę!

W kościele gromko śpiewaliśmy polskie kolędy (widocznie przyszliśmy dobrze rozgrzani z Domu Polskiego!), na co patrzyli z uznaniem Rumuni, których Msza święta rozpoczynała się po naszej.

românești și din zonele limitrofe ale Poloniei!): scrumbie în ulei și ceapă, icre cu măsline, sarmale cu ciuperci, cod prăjit, borș de sfeclă roșie cu urechiușe, turtă dulce, kutia (grâu cu mac), salată orientală, colțunași cu mac, cozonac, sfeclă roșie cu hrean, zacuska (urrra! am reușit să enumăr 12 feluri de mâncare obligatorii, deși cu siguranță erau mai multe!). La acestea s-au adăugat și fructe (mere, banane, portocale și struguri) precum și cafea și ceai. Atmosfera a fost încinsă cu votca poloneză și vin românesc – alb sau roșu, și răcorită de sucurile Tymbark și apa minerală.

La sfârșit am cântat colinde poloneze chiar dacă evenimentul nu a durat mult, deoarece a trebuit să ne grăbim la liturghia dedicată Nașterii Domnului (care la noi începe la ora 19:00 la biserica „Bărăția”).

Înainte de ieșire, de sub brăduțul frumos împodobit, fiecare a primit câte un pachet împreună cu felicitările din partea conducerii, cu calendarul pentru anul 2015 oferit din partea Uniunii Polonezilor din România de la Suceava, cu ultimul număr al revistei „Polonus”, cu cozonac proaspăt, cu volumul de poezii al lui Bogdan Polipciuc „Floarea rădăcinilor” în limba polonă și în limba română precum și cu produse din partea sponsorilor Tymbark și Zdrovit. Cu toții s-au bucurat de pachete că au fost destul de mari, mulți nu au mai ajuns la liturghia dedicată Nașterii Domnului!

În biserică am cântat colinde poloneze (se vede că am venit bine încălziți de la Dom Polski!), care au fost apreciate de români, a căror liturghie a început după a noastră.

W drugi dzień świąt, po polskiej Mszy znów spotkaliśmy się w Domu Polskim, by śpiewać spokojnie kolędy (wiele polskich, ale też i rumuńskie!), no i oczywiście dokończyć to, co zostało po Wigilii (co nam się nie udało!) i rozdać resztę paczek (co się nam udało!).

Dziękowaliśmy Bogu za piękne i bogate święta i prosiliśmy o podobnie dobry Nowy Rok 2015, przeżyty w spokoju i zdrowiu dla nas, Polaków z Rumunii, dla wszystkich mieszkańców Rumunii, Polski i całego świata!

Bogdan Polipciuc
Foto: C. Iliescu

A doua zi de Crăciun, după liturghia polonă, ne-am întâlnit din nou la Dom Polski ca să cântăm liniștiți colinde (multe poloneze, dar și românești!), dar și pentru a termina ceea ce a rămas de la Seara de Ajun (ceea ce nu am reușit!) și să împărțim restul pachetelor (ceea ce am reușit!).

Am mulțumit lui Dumnezeu pentru sărbătorile frumoase și bogate și ne-am rugat pentru un An Nou 2015 la fel de bun, trăit în liniște și sănătate de noi, de toți locuitorii României, Poloniei și ai lumii întregi!

Trad. I. Dascălu

Hej, kolęda, kolęda...

Hei, colindă, colindă ...

Od tak dawna, jak tylko sięga pamięć najstarszych Polaków mieszkających w Suczawie i okolicach, wspaniałą tradycję stanowią wspólne spotkania rodaków po tzw. „polskiej” Mszy Świętej, sprawowanej w co drugą niedzielę w suczawskim kościele pw. Świętego Jana Nepomucena.

Polacy spotykają się w Domu Polskim w Suczawie, aby porozmawiać po polsku o radościach i smutkach, w chwilach podniosłych i tych mniej uroczystych. Dzielią się wspomnieniami z przeszłości i snują plany na przyszłość.

Zawsze jest to wyjątkowa okazja do umacniania więzi między pokoleniami, do wszczepiania ziarna polskiej tradycji dorastającej młodzieży, do wspólnego dzielenia się przeżyciami, jako że na spotkania przychodzi również grupa nastolatków i dzieci.

De demult, așa cum își amintesc cei mai vârstnici polonezi care locuiesc în Suceava și împrejurimi, o minunată tradiție o reprezintă întâlnirea compatrioților după Sf. Liturghie „poloneză” oficiată în cea de a doua duminică, în biserica cu hramul Sf. Ioan Nepomuk din Suceava.

Polonezii se întâlnesc la Casa Polonă din Suceava pentru a vorbi în polonă despre bucurii și necazuri, în clipe sublime și cele mai puțin festive.

Întotdeauna este un prilej deosebit de a consolida legăturile dintre generații – de a inocula sămânța tradiției poloneze tinerilor care cresc, de a se împărtăși cu evenimentele trăite, căci la întâlniri vine și un grup de adolescenți și copii.

Nu e de mirare că, în perioada Sărbătorilor Nașterii Domnului, bucovinenii suceveni Îl proslăvesc pe Domnul – cântând în cor vechi pastorale și colinde nu doar în biserica parohială, ci și în ospitaliera Casă Polonă.

Nu altfel a fost și în acest an. Duminică, 11 ianuarie 2015, comunitatea poloneză s-a adunat ca

Nic więc dziwnego, że w okresie Świąt Bożego Narodzenia suczawscy Bukowińczycy wspólnie wychwalają Pana – chóralnie śpiewając starodawne pastorałki i kolędy nie tylko w kościele parafialnym, ale również w gościnnych progach Domu Polskiego.

Nie inaczej było i w tym roku. 11 stycznia 2015 r., w niedzielę, polska społeczność zebrała się na kolędowanie. Wesola pieśń kolejny raz ożywiła szacowne mury, a śpiewano tym radośniej i donośniej, że kolędnicy dopisali w niemałej liczbie osób, a godną oprawę stanowił akompaniament w wykonaniu młodego adepta trudnej sztuki gry na organach – Antona Bronisława Babiasza.

Pojawiła się również spora grupa ministrantów pod opieką animatora młodzieży rzymskokatolickiej z Suczawy, wikariusza ks. Cristinela Gala, który sprawując mszę w języku polskim, dzielnie zмага się z jego trudną fonetyczną materią.

Okazja do świętowania była jednak podwójna; obchodzono bowiem również jubileusz osiemdziesiątych urodzin pana Stefana Biesiadeckiego. Dostojny jubilat zjawił się na spotkaniu w otoczeniu najbliższej rodziny: syna z żoną oraz trojga wnucząt. Zebrani odśpiewali seniorowi gromkie „Sto lat”, goście zasiedli do słodkiego poczęstunku, a radosne chwile utrwaliły na fotografii.

Pozostaje jedynie życzyć sobie, aby częściej nadarzała się tak fortunna okazja do spotkania w gronie suczawskiej mniejszości polskiej.

Do Siego Roku!

Tekst i zdjęcia: Tomasz Kobuszewski

să colinde. Cântul de bucurie a însuflețit încă o dată zidurile încărcate de valoare, iar acesta era cu atât mai vesel și mai important, cu cât colindătorii au reușit, deși într-un număr nu prea mare, iar cadrul a fost asigurat de acompaniamentul nu ușor la orgă al tânărului Anton Bronislaw Babiasz.

A apărut, de asemenea, un numeros grup de ministranți conduși de animatorul tinerilor romanocatici din Suceava, preotul vicar Cristinel Gal care, oficiind liturgia în limba polonă, cu curaj se confruntă cu dificila ei fonetică.

Totuși prilejul a fost dublu, căci, de asemenea, s-a sărbătorit jubileul de optzeci de ani al domnului Stefan Biesadecki. Venerabilul sărbătorit a apărut la întâlnire înconjurat de cea mai apropiată familie: fiul cu soția și trei nepoți.

Cei prezenți au cântat seniorului un răsunător „La Mulți Ani!”, oaspeții au servit dulciuri, iar clipele vesele au fost immortalizate în fotografii.

Nu ne rămâne decât să ne urăm ca tot mai des să apară prilejuri atât de fericite de întâlnire în cercul minorității poloneze din Suceava.

Un An Nou bun!

Trad. St. Iachimovschi

Z okazji Bożego Narodzenia w Moarze

Przygotowani przez księdza proboszcza Iuliana Ceobanu i siostrę Luminię Ciobanu, przedszkolaki i uczniowie szkoły podstawowej w Moarze zaprezentowali w miejscowym kościele pw. św. Maksymiliana Marii Kolbe na zakończenie Pasterki koncert kolęd i wiersze do św. Mikołaja, który przybył z pełnym workiem prezentów.

Dzieci zaśpiewały między innymi kolędy: „Dzisiaj w Betlejem”, „Tu te cobori din ceruri”, „Sunăți clopote, sunăți”!, „Lumini, lumini de Crăciun”, „Sus la poarta Raiului”, „Jingle bells” oraz „La mulți ani!” i „Sto lat!” po rumuńsku i polsku. Mikołaj był bardzo zadowolony, że dzieci potrafią kolędować i recytować wiersze w różnych językach. Na zakończenie dzieci otrzymały prezenty i fotografowały się ze św. Mikołajem.

Serbare de Crăciun la Moara

Pregătiți de pr. paroh Iulian Ceobanu și de sora Luminița Ciobanu, preșcolarii și elevii din Moara au susținut la biserica romano-catolică „Sf. Maximilian Maria Kolbe” din localitate, la finalul liturghiei de Ajun de Crăciun, un concert de colinde și au recitat poezii Moșului, care a sosit cu desaga plină de daruri.

Printre colindele interpretate s-au numărat: „Tu te cobori din ceruri”, „Dzisiaj w Betlejem”, „Sunăți clopote, sunăți”!, „Jingle bells”, „Lumini, lumini de Crăciun”, „Sus la poarta Raiului” și celebrul „La mulți ani!”, cântat în limbile română și polonă. Moșul a fost foarte bucuros că elevii și preșcolarii știu să colinde în diferite limbi și să recite poezii. La sfârșit copiii au primit daruri și s-au fotografiat cu Moșul.

Ilona Biseada

Ședința Consiliului de Conducere a Uniunii Polonezilor din România

În ziua de 24 ianuarie 2015, la Casa Polonă din Solonețu Nou a avut loc ședința Consiliului de Conducere al organizației. Au participat președinții tuturor celor 14 filiale ale Uniunii Polonezilor din România, membrii Biroului Executiv și membrii comisiilor.

Ședința a fost deschisă de Gher-vazen Longher, președintele Uniunii Polonezilor din România. După urarea de bun venit adresată participanților, a prezentat ordinea de zi: darea de seamă pe anul 2014, care a cuprins:

investiții, achiziții și activități; propuneri privind programul de activitate pentru anul 2015 și diverse.

Trecând apoi la darea de seamă, președintele Longher a precizat că anul acesta se vor demara lucrările de construire a Casei Polone la Moara, lucrări ce se vor efectua într-o perioadă de doi, trei ani.

Activitățile prevăzute pentru anul în curs cuprinse într-un program cadru conțin atât continuarea unor activități anuale, cât și organizarea unor acțiuni noi destinate copiilor, tinerilor și adulților. Printre acestea amintim și de organizarea unor festivități aniversare importante, ca de ex. 25 de ani de la înființarea Uniunii Polonezilor din România,

Posiedzenie Zarządu Związku Polaków w Rumunii

24 stycznia 2015 r. w Domu Polskim w Nowym Sokońcu odbyło się posiedzenie Zarządu organizacji polonijnej. Udział w nim wzięli prezesi wszystkich 14 lokalnych filii Związku Polaków w Rumunii oraz członkowie Biura Wykonawczego i komisji.

Posiedzenie otworzył prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher. Po powitaniu obecnych zaprezentował on porządek dnia: sprawozdanie za rok 2014, na które składały się inwestycje, zakupy i działalność, propozycje programu działalności na rok oraz budżet na rok 2015 i ostatni punkt, czyli sprawy różne.

Omawiając sprawozdanie, prezes Longher podkreślił, że w roku bieżącym rozpocznie się budowa Domu Polskiego w Moarze, która potrwa dwa-trzy lata.

Działalność na rok bieżący zawarta jest w ramowym programie i obejmuje kontynuację wielu dorocznych przedsięwzięć, jak i organizację i udział w nowych działaniach na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych. Wśród nich będą także ważne wydarzenia rocznicowe, np. 25-lecie Związku Polaków w Rumunii, 25-lecie zespołu

25 de ani de activitate a ansamblului „Mała Pojana” precum și împlinirea a 5 ani de când Școala Gimnazială din Poiana Micului poartă numele Krystinei Bochenek. Fiecare organizație locală își poate stabili propriul program, care trebuie precedat de un referat pregătit conform legislației în vigoare. Acesta trebuie întocmit de președintele organizației respective și depus la Uniunea Polonezilor din România.

Se vor edita în continuare revistele: „Polonus”, „Mały Polonus”, calendarele anuale și broșurile care au în vedere păstrarea tradițiilor poloneze. De asemenea, se are în vedere editarea monografiei sanctuarului marian de la Cacica precum și alcătuirea unui album de prezentare cu fiecare localitate din România în care trăiesc etnici polonezi. Acest album va conține un istoric al fiecărei localități precum și fotografii din zonele respective.

După discuții, atât programul de activități, cât și bugetul pentru anul 2015 au fost votate și aprobate.

Ilona Biseada

Foto: I. Dascălu

„Mała Pojana” czy 5. rocznica nadania imienia Krystyny Bochenek Szkole Podstawowej w Pojanie Mikuli. Jednocześnie każda z lokalnych organizacji może ustalić własny program działalności, który powinien być, zgodnie z obowiązującymi przepisami, poprzedzony odpowiednim wnioskiem, sporządzony przez prezesa danej organizacji i przedstawiony Związkowi Polaków w Rumunii.

W roku bieżącym nadal wydawane będą „Polonus”, „Mały Polonus”, doroczne kalendarze, a także wydawnictwa okazjonalne, mające służyć zachowaniu polskich tradycji. Poza tym zaplanowano wydanie monografii sanktuarium maryjnego w Kaczyce oraz albumu prezentującego poszczególne miejscowości zamieszkałe przez polską mniejszość, zawierającego krótką ich historię i zdjęcia.

Po dyskusjach, zarówno program działalności, jak i budżet na rok 2015 zostały jednogłośnie zgłoszone i tym samym przyjęte.

Tłum. E. Wieruszewska-Calistru

Program działalności Związku Polaków w Rumunii na rok 2015

Styczeń

Posiedzenie Zarządu Związku Polaków w Rumunii
Obchody Dnia Babci i Dziadka

Luty

Obchody 100. rocznicy bitwy pod Kyrlibabą
Ostatki – tradycyjna polska kuchnia zapustowa w środowiskach polonijnych

Marzec

Obchody Dnia Kobiet
Olimpiada krajowa języka polskiego ojczystego w Suczawie

Kwiecień

Warsztaty i udział w międzynarodowej Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie
Polskie tradycje wielkanocne – odwiedziny starszych, spotkania wielkanocne w środowiskach polonijnych
Spotkanie w Nowym Sokońcu kobiet z polonijnych środowisk wiejskich z Kołem Gospodyń Wiejskich z Bielaw

Maj

Festiwal Poezji Marii Konopnickiej w Suczawie
Obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą (2 maja) oraz Święta Konstytucji 3 Maja w Suczawie i Pojanie Mikuli
Obchody 25-lecia zespołu „Mała Pojana” w Pojanie Mikuli

Programul activităților Uniunii Polonezilor din România în anul 2015

Ianuarie

Ședința Consiliului de Conducere a Uniunii Polonezilor din România
Sărbătorirea Zilei Bunicilor

Februarie

Comemorarea a 100 de ani de la luptele legiunilor poloneze la Cârlibaba
Lăsata Secului – bucătărie tradițională poloneză înainte de începutul Postului Mare

Martie

Sărbătorirea Zilei Femeii
Faza națională a olimpiadei de limba polonă maternă la Suceava

Aprilie

Ateliere de pregătire pentru olimpiada internațională și participarea la Olimpiada Internațională de Limba și Literatura Polonă la Varșovia
Vechi tradiții poloneze de Paște – vizitarea persoanelor vârstnice, împărțirea cu oul sfințit
Întâlnire de lucru la Solonețu Nou cu organizația femeilor din mediul rural din Bielawy – Polonia

Mai

Concursul de Recitare „Maria Konopnicka” la Suceava
Sărbătorirea Zilei Polonezilor din Diaspora (2 mai) și a Zilei Constituției din 3 Mai la Suceava și Poiana Micului
25 de ani de existență a ansamblului „Mała Pojana” din Poiana Micului

Projekt „Voluntheatre” w Krakowie z udziałem licealistów polskiego pochodzenia
 Obchody 25-lecia Związku Polaków w Rumunii
 10. rocznica śmierci papieża Jana Pawła II oraz 5-lecie powstania placu jego imienia w Kaczyce

Czerwiec

Dzień Dziecka – wiosenny turniej piłki nożnej w ramach Klubu „Bukowina” w Nowym Sokońcu
 Wieczór polski w Muzeum Rumuńskiego Chłopa w Bukareszcie
 Warsztaty folklorystyczne w Złotniku dla zespołu „Sołonzanka”
 Udział zespołów „Mała Pojana” i „Sołonzanka” 26. edycji Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” w Jastrowiu
 Udział w Festiwalu Interetnicznym „Conviețuiri”
 Udział w 25. edycji Polonijnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Łomży
 Letnia Szkoła Języka Polskiego w Kaczyce w ramach współpracy z Gimnazjum nr 3 w Wolbromiu
 Kolonie interetniczne na Bukowinie – projekt finansowany przez Departament Relacji Interetnicznych
 Posiedzenie komisji finansowej przy Departamencie Relacji Interetnicznych w Suczawie

Lipiec

Udział zespołów „Mała Pojana” i „Sołonzanka” w Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” w Câmpulung Moldovenesc
 Udział zespołu „Sołonzanka” w 9. edycji Polonijnego Festiwalu Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych w Iwoniczu Zdroju
 Udział zespołu „Sołonzanka” w 46. edycji Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu
 GREF – półkolonie dla dzieci w Pojanie Mikuli, Pleszy i Nowym Sokońcu
 Kolonie dla dzieci w Polsce

Sierpień

Udział przedstawicieli Związku Polaków w Rumunii w Festiwalu PROETNICA w Sighișoara
 Letnia Szkoła Języka Polskiego dla uczniów Colegiului im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului
 Półkolonie artystyczne dla dzieci w Pojanie Mikuli
 Kolonie polonijne na Bukowinie dla dzieci z polskich środowisk
 Spotkanie młodzieży polonijnej
 Kolonie dla dzieci w Polsce

Wrzesień

Dni Polskie w Suczawie
 Polonijne Dożynki w Nowym Sokońcu
 „Solidarność pomiędzy pokoleniami” – 3. edycja projektu finansowanego przez Departament Relacji Interetnicznych

Październik

Konferencja metodyczna w ramach projektu „Dzieci Bukowiny” i warsztaty dla nauczycieli

Proiectul „Voluntheatre” la Cracovia – cu participarea liceenilor de origini poloneze
 25 de ani de existență a Uniunii Polonezilor din România
 10 ani de la moartea Papei Ioan Paul al II-lea și 5 ani de la inaugurarea Pieței Ioan Paul al II-lea din Cacica

Iunie

Sărbătorirea Zilei Copilului – turneul de primăvară de fotbal în cadrul Clubului Olimpic „Bucovina” la Solonețu Nou
 Seară poloneză la Muzeul Țăranului Român la București
 Ateliere folclorice la Złotnik pentru ansamblul „Sołonzanka”
 Participarea ansamblurilor „Mała Pojana” și „Sołonzanka” la ediția a XXVI-a a Festivalului „Întâlniri Bucovinene” din Jastrowie
 Participarea la Festivalul Interetnic „Conviețuiri”
 Participarea la a XXV-a ediție a Jocurilor Olimpice pentru Tineretul din Diaspora la Łomża
 Școala de Vară de Limba Polonă organizată în colaborare cu Gimnaziul nr. 3 din Wolbrom la Cacica
 Tabăra interetnică în Bucovina – proiect finanțat de Departamentul de Relații Interetnice
 Ședința comisiei financiare pe lângă D.R.I. la Suceava

Iulie

Participarea ansamblurilor „Mała Pojana” și „Sołonzanka” la Festivalul „Întâlniri Bucovinene” din Câmpulung Moldovenesc
 Participarea ansamblului „Sołonzanka” la a IX-a ediție a Festivalului Folcloric de la Iwonicz Zdrój
 Participarea ansamblului „Sołonzanka” la Festivalul Muntenilor Polonezi de la Żywiec
 GREF – semitabere pentru copii la Poiana Micului, Pleșa și Solonețu Nou
 Tabere pentru copii în Polonia

August

Participarea reprezentanților Uniunii Polonezilor din România la Festivalul PROETNICA din Sighișoara
 Școala de vară de limba polonă pentru elevii Colegiului „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului
 Ateliere artistice pentru copii la Poiana Micului
 Tabără de vară pentru copiii comunităților poloneze în Bucovina
 Întâlnirea tineretului polonez
 Tabere pentru copii în Polonia

Septembrie

Zilele Culturii Polone la Suceava
 Sărbătoarea Roadelor la Solonețu Nou
 „Solidaritate între generații” – proiect cofinanțat de Departamentul pentru Relații Interetnice, ediția a III-a

Octombrie

Conferința metodică și formarea continuă a profesorilor în cadrul programului „Copiii Bucovinei”

5. rocznica nadania imienia Krystyny Bochenek Szkole Podstawowej w Pojanie Mikuli, 3. edycja Konkursu Ortograficznego w Pojanie Mikuli
 Udział w Festiwalu Interetnicznym „Alfabetul Conviețuirii” w Ploiești
 „Hołd przodkom” – odwiedziny i porządkowanie polskich grobów

Listopad

Obchody Święta Niepodległości Polski
 Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza „Kresy 2015” w Suczawie
 Spotkania andrzejkowe

Grudzień

Udział w międzynarodowym Konkursie Laureatów „Kresy 2015” w Białymstoku
 Akcja mikołajkowa
 Obchody Dnia Mniejszości Narodowych
 Spotkania opłatkowe w środowiskach polonijnych
 Festiwal Jasełkowy w Nowym Soku
 Festiwal kolędowy dla dorosłych

Wydawnictwa

„Polonus” – 12 numerów i kalendarz na rok 2016
 „Mały Polonus” – 4 numery i kalendarz na rok 2016
 Zbiór materiałów z sympozjum z roku 2014
 Monografia sanktuarium maryjnego w Kaczyce
 Broszury i foldery okazjonalne

Împlinirea a 5 ani de când Școala Gimnazială din Poiana Micului poartă numele Krystinei Bochenek și a III-a ediție a Concursului Ortografic desfășurată la Poiana Micului

Participarea la Festivalul Interetnic „Alfabetul Conviețuirii” din Ploiești

„Omagiul nostru înaintașilor” – vizitarea și îngrijirea mormintelor poloneze

Noiembrie

Sărbătorirea Zilei Independenței Poloniei
 Concursul de Recitare „Adam Mickiewicz” – Kresy 2015 la Suceava
 Sărbătoarea zilei Sfântului Andrei

Decembrie

Participare la Concursul Internațional de Recitare „Adam Mickiewicz” – Kresy 2015 la Białystok
 Serbare de Moș Nicolae
 Sărbătorirea Zilei Minorităților Naționale
 Întâlniri de „oplatek”
 Festivalul Reprezentațiilor de Crăciun la Solonețu Nou
 Festivalul colindelor poloneze

Editări

„Polonus” – 12 numere și calendarul pentru anul 2016
 „Mały Polonus” – 4 numere și calendarul pentru anul 2016
 Culegere de referate ale conferinței din anul 2014
 Editarea monografiei închinată sanctuarului marian de la Cacica
 Broșuri și pliante ocazionale

CALENDARIUM ROCZNIC 2015 CALENDARUL ANIVERSĂRIILOR

LUTY

1 II – 70. rocznica urodzin **Krzysztofa Mędraka** (1945-1993), poety, eseisty, krytyka literackiego i filmowego;
2 II – 15. rocznica śmierci **Jacka Janczarskiego** (1945-2000), pisarza, satyryka, scenarzysty;
3 II – 280. rocznica urodzin **Ignacego Krasickiego** (1734-1801), najwybitniejszego pisarza polskiego oświecenia, autora bajek, satyr, poematów, twórcy pierwszej polskiej powieści nowoczesnej – „Mikołaja Doświadczyńskiego przypadku”;
4 II – 510. rocznica urodzin **Mikołaja Reja** (1505-1569), poety i prozaika;
5 II – 125. rocznica urodzin **Stani Zawadzkiej** (1890-1988), wybitnej śpiewaczki operowej i pedagoga;
8 II – 20. rocznica śmierci **Józefa Marii Bocheńskiego** (1902-1995), filozofa, pedagoga, teologa katolickiego, sowietologa;
9 II – 110. rocznica urodzin **Bronisława Przyluskiego** (1905-1980), dramaturga, poety i tłumacza;
12 II – 150. rocznica urodzin **Kazimierza Przerwy Tetmajera** (1865-1940), poety, prozaika, dramaturga;
15 II – 105. rocznica urodzin **Ireny Sandler** (1910-2008), działaczki społecznej ratującej w czasie wojny żydowskie dzieci;
16 II – 350. rocznica śmierci **Stefana Czarnieckiego** (1599-1665), wojewody ruskiego, hetmana polnego koronnego;

FEBRUARIE

1 II – 70 de ani de la nașterea lui **Krzysztof Mędrak** (1945-1993), poet, eseist, critic literar și de film;
2 II – 15 ani de la moartea lui **Jacek Janczarski** (1945-2000), scriitor, satiric, scenarist;
3 II – 280 de ani de la nașterea lui **Ignacy Krasicki** (1734-1801), renumit scriitor al iluminismului polonez, autor de povești, satire, poeme, creatorul primului roman polonez modern – „Întâmplările lui Mikołaj Doświadczyński”;
4 II – 510 ani de la nașterea lui **Mikołaj Rej** (1505-1569), poet și prozator;
5 II – 125 de ani de la nașterea **Staniei Zawadzka** (1890-1988), renumită cântăreață de operă și pedagog;
8 II – 20 de ani de la moartea lui **Józef Maria Bocheński** (1902-1995), filosof, pedagog, teolog al catolicismului, sovietolog;
9 II – 110 ani de la nașterea lui **Bronisław Przyluski** (1905-1980), autor de drame, poet și traducător;
12 II – 150 de ani de la nașterea lui **Kazimierz Przerwa Tetmajer** (1865-1940), poet, prozator, dramaturg;
15 II – 105 ani de la nașterea **Irenei Sandler** (1910-2008), activistă socială de salvare a copiilor evrei în timpul războiului;
16 II – 350 de ani de la moartea lui **Stefan Czarniecki** (1599-1665), voievod rus, hatman al Coroanei;

17 II – 50. rocznica śmierci **Tadeusza Lehr-Splawińskiego** (1891-1965), wybitnego językoznawcy i slawisty;
18 II – 70. rocznica urodzin **Bohdana Zadury** (1945), poety, prozaika, eseisty i tłumacza;
21 II – 15. rocznica śmierci **Haliny Auderskiej** (1904-2000), pisarki, autorki sztuk scenicznych i scenariuszy filmowych;
22 II – 205. rocznica urodzin **Fryderyka Chopina** (1810-1849), najwybitniejszego polskiego kompozytora;
24 II – 165. rocznica śmierci **Józefa Bema** (1794-1850), generała, uczestnika powstania listopadowego; 130. rocznica urodzin **Stanisława Ignacego Witkiewicza** (1885-1939), dramatopisarza, prozaika, filozofa, teoretyka sztuki i malarza; 130. rocznica urodzin **Juliusza Kadena-Bandrowskiego** (1885-1944), prozaika i publicysty;
27 II – 70. rocznica urodzin **Jacka Janczarskiego** (1945-2000), pisarza, satyryka, scenarzysty;
28 II – 265. rocznica urodzin **Ignacego Potockiego** (1750-1809), polityka i działacza patriotycznego, publicysty i pisarza, marszałka wielkiego litewskiego, współtwórca Konstytucji 3 Maja.

17 II – 50 de ani de la moartea lui **Tadeusz Lehr-Splawiński** (1891-1965), renumit lingvist și slavist;
18 II – 70 de ani de la nașterea lui **Bohdan Zadura** (1945), poet, prozator, eseist și traducător;
21 II – 15 ani de la moartea **Halinei Auderska** (1904-2000), scriitoare, autoare de piese de teatru și scenarii de film;
22 II – 205 ani de la nașterea lui **Frédéric Chopin** (1810-1849), renumit compozitor polonez;
24 II – 165 de ani de la moartea lui **Józef Bem** (1794-1850), general, participant al insurecției din noiembrie; 130 de ani de la nașterea lui **Stanislaw Ignacy Witkiewicz** (1885-1939), autor de drame, prozator, filosof, teoretician al artei și pictor; 130 de ani de la nașterea lui **Juliusz Kaden-Bandrowski** (1885-1944), prozator și publicist;
27 II – 70 de ani de la nașterea lui **Jacek Janczarski** (1945-2000), scriitor, satiric, scenarist;
28 II – 265 de ani de la nașterea lui **Ignacy Potocki** (1750-1809), politician și activist patriotic, publicist și scriitor, mareșal al Lituaniei Mari, coautor al Constituției din 3 Mai.

ROCZNICE ROKU 2015

Na początku Nowego Roku przedstawiamy naszym Czytelnikom rocznice ustalone przez Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej na bieżący rok. Podobnie jak w poprzednich latach jest ich sporo. Na 2015 rok przypada 10. rocznica śmierci Jana Pawła II, 600. rocznica urodzin Jana Długosza i 250. rocznica powołania Teatru Narodowego.

„W poczuciu moralnego obowiązku i głębokiego szacunku wobec postaci, która wywarła tak znaczący wpływ na losy nie tylko naszego narodu, ale i całego współczesnego świata” – czytamy w uchwale Sejmu, ogłaszającej rok 2015 Rokiem Jana Pawła II.

Decyzją Sejmu rozpoczynający się rok będzie również Rokiem Jana Długosza – wybitnego polskiego historyka, dyplomaty i duchownego. W uchwale podkreślono, że Jan Długosz jest uważany za ojca polskiej historiografii i heraldyki, twórcę największego dzieła opisującego dzieje państwa polskiego – „Roczniki, czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego”. Zaznaczono też szczególne znaczenie jego dzieł dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

W 250. rocznicę powołania Teatru Narodowego, a tym samym ustanowienia teatru publicznego w Polsce, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej postanowił oddać hołd ludziom i instytucjom tworzącym polski teatr, który jest jednym z najważniejszych obszarów życia kulturalnego i społecznego, ogłaszając rok 2015 Rokiem Teatru Narodowego.

Na 27. sesji Konferencji Generalnej UNESCO w 2013 r. ogłoszono listę rocznic obchodzonych pod auspicjami UNESCO w roku 2015. Na ten rok przypadają trzy polskie rocznice. Pod patronatem UNESCO będzie

ANIVERSĂRILE ANULUI 2015

La începutul Noului An prezentăm Cititorilor noștri aniversările stabilite de către Seimul și Senatul Republicii Polone pentru anul în curs. Asemenea anilor trecuți, sunt multe. În anul 2015 vom comemora 10 ani de la moartea lui Ioan Paul al-II-lea, 600 de ani de la nașterea lui Jan Długosz și 250 de ani de la înființarea Teatrului Național.

„În simțul datoriei morale și al stimei adânci față de persoana care a avut o influență atât de mare nu numai pentru soarta poporului nostru, ci și a lumii întregi contemporane” – citim în hotărârea Seimului care declară anul 2015, Anul Ioan Paul al II-lea.

Prin decizia Seimului anul care începe va fi, de asemenea, Anul Jan Długosz – proeminent cronicar polonez, diplomat și duhovnic. În hotărâre se subliniază că Jan Długosz este considerat părintele istoriografiei și heraldicii poloneze, autorul celei mai mari opere care descrie istoria statului polonez – „Anuarele, adică Cronicile renumitului Regat Polonez”. S-a subliniat, de asemenea, importanța deosebită a operei sale pentru patrimoniul cultural polonez.

La a 250-a aniversare a înființării Teatrului Național și, prin aceasta, a înființării teatrului public în Polonia, Seimul Republicii Polone a hotărât să aducă un omagiu oamenilor și instituțiilor care formează teatrul polonez, una din cele mai importante sfere ale vieții culturale și sociale, declarând anul 2015 Anul Teatrului Național.

La a 27-a Conferință Generală a UNESCO din 2013 a fost publicată lista aniversărilor care vor fi celebrate sub auspiciile UNESCO în anul 2015. Pentru anul acesta sunt trei aniversări poloneze. Sub

obchodzona 100. rocznica urodzin Tadeusza Kantora, 200. rocznica urodzin Jana Nepomucena Potockiego oraz 250. rocznica urodzin Michała Ogińskiego.

Tadeusz Kantor (1915-1990) – reżyser, malarz, scenograf, pisarz, teoretyk, aktor we własnych przedstawieniach nazywany „najbardziej światowym z polskich artystów i najbardziej polskim z artystów światowych”. Jego twórczość i biografia do dziś stanowią niezwykle istotny punkt odniesienia współczesnego teatru i sztuki oraz źródło inspiracji kolejnych artystów na całym świecie.

Jan Nepomucen Potocki (1761-1815) – polski pisarz tworzący w języku francuskim, autor „Rękopisu znalezione w Saragossie”. To pierwszy polski archeolog, badacz starożytności słowiańskich. Erudyta zafascynowany nowymi koncepcjami naukowymi, wolnomyśliciel i fantasta, światły umysł wykraczający poza ramy epoki.

Michał Kleofas Ogiński (1765-1833) – polski kompozytor i teoretyk muzyki, pamiętnikarz, pisarz polityczny, działacz emigracyjny. Komponował polonezy fortepianowe, pieśni, walce, kadryle. Dziś najbardziej znany jako autor poloneza a-moll Pożegnanie Ojczyzny.

Rok 2015 jest również Rokiem Miasta Królów – Gniezna. Na 2015 rok przypada rocznica wydarzeń, które zawarły na historii Polski i określiły pozycję młodego Państwa Piastów na mapie Europy: 990. rocznica koronacji Bolesława Chrobrego oraz jego syna Mieszka II na królów Polski. Rocznicze te to znakomite okazje do przypomnienia Rodakom o roli Gniezna i Katedry Gnieźnieńskiej, jako miejsc związanych z tymi wydarzeniami.

Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło, że rok 2015 będzie Międzynarodowym Rokiem Światła i Technologii Wykorzystujących Światło. Obchody zaproponowane przez ONZ mają na celu promowanie nauk związanych ze światłem oraz ich zastosowań w życiu codziennym, jak również podniesienie globalnej świadomości na temat wyzwań, przed którymi stoją gospodarka energetyczna, edukacja czy medycyna, dla których rozwiązaniem są między innymi technologie fotoniczne i światłowodowe.

Natomiast Parlament Europejski ustanowił rok 2015 Europejskim Rokiem na rzecz Rozwoju (ERR 2015). Decyzja ta związana była z realizacją, ustalonych w 2000 r., Milenijnych Celów Rozwoju na rzecz eliminowania ubóstwa i zapewnienia globalnej równowagi gospodarczej i politycznej, których podsumowanie przypada właśnie na 2015 r. Celem ERR 2015 jest przede wszystkim dotarcie z informacją do obywateli Unii o współpracy rozwojowej UE i państw członkowskich.

Oprócz rocznic ustalonych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i międzynarodowe organizacje, rok 2015 obfituje w wiele obchodów regionalnych związanych z wydarzeniami historycznymi lub życiem wybitnych osób.

patronatului UNESCO vom aniversa 100 de ani de la nașterea lui Tadeusz Kantor, 200 de ani de la nașterea lui Jan Nepomucen Potocki, precum și 250 de ani de la nașterea lui Michał Ogiński.

Tadeusz Kantor (1915-1990), regizor, pictor, scenograf, scriitor, teoretician, actor în propriile piese, este numit „cel mai mondial dintre artiștii polonezi și cel mai polonez dintre artiștii mondiali”. Opera și biografia lui constituie până astăzi un punct de referință foarte important pentru teatrul modern, precum și un izvor de inspirație pentru generații de artiști din întreaga lume.

Jan Nepomucen Potocki (1761-1815), scriitor polonez care a scris în limba franceză, este autorul „Manuscrisului găsit la Saragossa”. El este primul arheolog polonez, cercetătorul antichităților slave. Un erudit fascinat de conceptele științifice noi, liber-cugetător și fantast, un intelectual luminat, care a depășit cadrul epocii.

Michał Kleofas Ogiński (1765-1833), compozitor polonez și teoretician al muzicii, cronicar, scriitor politic, activist al emigrației. A compus poloneze pentru pian, cântece, valsuri, cadriluri. Astăzi este cunoscut cel mai mult ca autor al polonezei La Minor, Despărțirea de Patrie.

Anul 2015 este, de asemenea, Anul Orașului Regilor – Gniezno. În anul 2015 se va sărbători aniversarea evenimentelor care au influențat istoria Poloniei și au definit poziția tânărului Stat al Piaștilor pe harta Europei: 990 de ani de la încoronarea lui Bolesław Chrobry, precum și a fiului lui Mieszko al II-lea ca regi ai Poloniei. Aceste aniversări sunt ocazii excelente pentru a reaminti Compatrioților despre rolul orașului Gniezno și al Catedralei ca locuri legate de aceste evenimente.

Adunarea Generală ONU a declarat anul 2015 ca Anul Internațional al Luminii și Tehnologiilor bazate pe Lumină. Aniversarea propusă de către ONU are ca scop promovarea științelor legate de lumină, precum și aplicarea lor în viața de fiecare zi, dar și trezirea conștiinței globale în fața provocărilor legate de economia energetică, educație sau medicină, pentru care soluția ar fi, printre altele, tehnologiile fotonice și cele bazate pe lasere.

Pe de altă parte, Parlamentul Europei a declarat anul 2015 Anul European pentru Dezvoltare (AED 2015). Această decizie a fost legată de realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării stabilite în anul 2000 pentru a elimina sărăcia și a asigura echilibrul global al dezvoltării economice și politice, ale căror rezultate se vor analiza în anul 2015. Scopul AED 2015 este, în primul rând informarea cetățenilor Uniunii despre colaborarea dezvoltării UE și a statelor membre.

În afara aniversărilor stabilite de Seimul Republicii Polone, anul 2015 abundă în multe evenimente regionale, legate de momente istorice sau de viața unor personalități remarcabile.

Styczeń

01.<01. – **Czerniowce**, Bursa Polska im. A. Mickiewicza: Zamiast wysyłania życzeń noworocznych starszy komisarz budownictwa Józef Charwat ofiarował 5 kor. na rzecz tej instytucji.

01.<01. – **Czerniowce**: Ks. inf. Józef Schmid ofiarował 20 kor. na rzecz Towarzystwa Opieki nad Terminatorami i Bursy Rękodzielniczej im. J. Kilińskiego.

01.<01. – **Czerniowce**: Rewident miejscowej filii Banku Austrowęgierskiego Bronisław Rzczuski został mianowany adiunktem filii tegoż Banku w Tarnopolu.

01.<01. – **Suczawa**, Dom Polski: Inż. Zdzisław Krudzielski ofiarował 4 kor. na fundusz tej instytucji.

01.01. – **Czerniowce**: Piętnastoosobowa deputacja wszystkich miejscowych instytucji polskich utartym zwyczajem odwiedziła przywódcę bukowińskich Polaków w jego domu, by podziękować za wszystkie dokonania i życzyć dalszych osiągnięć w życiu osobistym i społecznym. W imieniu deputacji przemawiał Władysław Sołtyński. Następnie delegacja udała się do domu honorowego członka TBPiCP Władysława Sołtyńskiego i złożyła mu życzenia noworoczne.

01.03. – **Czerniowce**: Przeżywszy lat 70 zmarł emerytowany starszy respcjent straży skarbowej Edward Januszewski.

01.04. – **Czerniowce**: Zmarła Gizela Gramska, wdowa po inspektorze kolei państwowych. Pogrzeb odbył się w poniedziałek rano 6 stycznia 1908 r.

01.<05. – **Czerniowce**: Specjalista w zakresie chorób oczu i uszu dr Antoni Świerzcho został mianowany rzeczoznawcą Sądu Krajowego.

01.<05. – **Czerniowce**: Za pośrednictwem redakcji „Gazety Polskiej” superior OO. Jezuitów ks. Julian Smodlibowski ofiarował 10 kor. na rzecz Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza oraz 5 kor. na rzecz Towarzystwa Opieki nad Terminatorami i Bursy Rękodzielniczej im. J. Kilińskiego.

01.05. – **Czerniowce**: Ukazał się 2. numer 26. rocznika „Gazety Polskiej”, w którym podano wiadomość, iż w pierwszych dniach stycznia rozsyłane będą zaproszenia na zabawę karnawałową „Podróżujący świat” na cele dobroczynne. Zwrócono także uwagę na wydawane we Lwowie czasopisma poświęcone przemysłowi „Dźwignia” (istniejąca od lat piętnastu) oraz „Biblioteka Przemysłowo-Handlowa i Społeczno-Gospodarcza”. W jednym z ogłoszeń emerytowany radca Sądu Krajowego, adwokat krajowy i sędowy Włodzimierz Jasienicki, zawiadamiał o otwarciu kancelarii adwokackiej przy pl. Elżbiety 1. 3.

01.05. – **Czerniowce**, sala Domu Polskiego: „Sokół” urządził przedstawienie amatorskie krotchwili K. Laufsa pt. „Kłopoty pana Klapsona czyli dom wariatów”. Bilety sprzedawano w sklepie Drzewińskiego.

Ianuarie

01.<01. – **Cernăuți**, Internatul „A. Mickiewicz”: În loc de urări de Anul Nou, comisarul superior în construcții Józef Charwat a donat 5 c. în folosul acestei instituții.

01.<01. – **Cernăuți**: Pr. infulat Józef Schmid a donat 20 c. în folosul Asociației pentru Ucenici și Internatului Meșteșugăresc „J. Kiliński”.

01.<01. – **Cernăuți**: Controlorul filialei locale a Băncii Austroungare Bronisław Rzczuski a fost numit adjunct al filialei aceleiași Bănci în Tarnopol.

01.<01. – **Suceava**, Casa Polonă: Ing. Zdzisław Krudzielski a donat 4 c. pentru fondul acestei instituții.

01.01. – **Cernăuți**: O delegație de cincisprezece persoane de la instituțiile poloneze locale conform unui obicei consacrat, l-a vizitat pe conducătorul polonezilor bucovineni la el acasă ca să îi mulțumească pentru toate realizările și să îi ureze altele în viața personală și socială. În numele delegației a vorbit Władysław Sołtyński. Pe urmă delegația a plecat la casa membrului de onoare al APAF și de L – Władysław Sołtyński și i-a adresat urări de Anul Nou.

01.03. – **Cernăuți**: A murit la vârsta de 70 de ani funcționarul la pensie al corpului de finanțe Edward Januszewski.

01.04. – **Cernăuți**: A murit Gizela Gramska, văduva inspectorului căilor ferate de stat. În mormântarea a avut loc luni, în dimineața zilei de 6 ianuarie 1908.

01.<05. – **Cernăuți**: Dr. Antoni Świerzcho, specialist în domeniul bolilor de ochi și urechi, a fost numit expert al Tribunalului Țării.

01.<05. – **Cernăuți**: Prin intermediul redacției „Gazetei Polone”, superiorul Iezuiților – pr. Juliusz Smodlibowski a donat 10 c. Internatului Polonez „A. Mickiewicz” și 5 c. Asociației pentru Ucenici și Internatului Meșteșugăresc „J. Kiliński”.

01.05. – **Cernăuți**: A apărut nr. 26 al anuarului „Gazetei Polone” în care se anunță că, în primele zile ale lui ianuarie, vor fi expediate invitațiile pentru petrecerea de carnaval „Lumea călătoare” în scopuri de binefacere. De asemenea, se atrăgea atenția asupra publicației editate la Lvov dedicate industriei „Dźwignia” (apărută de cincisprezece ani) precum și „Biblioteka de Industriei Comerț și Social-Economică”. În unul din anunțuri, consilierul pensionat al Tribunalului Țării, avocat al țării și tribunalului Włodzimierz Jasienicki, anunță deschiderea biroului de avocatură de pe str. Elisabeta 1.3.

01.05. – **Cernăuți**, sala Casei Polone: „Sokół” a organizat o reprezentație burlescă de amatori a lui K. Laufes intitulată „Necazurile domnului Klapson sau casa de nebuni”. Biletele s-au vândut în prăvălia lui Drzewiński.

01.06. – Czerniowce: Pod przewodnictwem prezesa dr. Eugeniusza Mitkiewicza obradowała rada nadzorcza Banku Polskiego. Stwierdzono przyrost członków i wzrost wziętości usług. Zamknięto rachunki za rok 1907 i postanowiono zwołać walne zgromadzenie członków w niedzielę 26 stycznia 1908 r.

01.06. – Czerniowce: Dyrekcja (Władysław Sołtyński, Adolf Böhm, Stanisław Sołtyński) Bukowińskiego Polskiego Towarzystwa Zaliczkowego i Oszczędności w Czerniowcach Nowy Świat l. 3 sporządziła „Rachunek miesięczny... za grudzień 1907 r.”, który opublikowano w 10. numerze „Gazety Polskiej” z niedzieli 2 lutego.

01.06. – Sadogóra: Odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków miejscowego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Po zagajeniu ustępującego prezesa Wolańskiego, sprawozdaniu wydziału za rok miniony, dyskusji (m.in. głos zabierali ks. Aleksander Chrzanowicz i rejent Kuźniar) wybrano wydział: Antoni Pukacz – prezes, Jan Person – zastępca prezesa, Jan Witwicki – sekretarz, Feliks Przygodzki – skarbnik, Franciszek Drazner – rachmistrz, Mikołaj Chałupka – bez funkcji, Jerzy Hruszka – bez funkcji i Jan Ostrowski – bez funkcji. Tego samego dnia wieczorem dzielono się opłatkiem, podczas którego m.in. przemawiali: ks. A. Chrzanowicz, Dziedzic i J. Ostrowski, śpiewano kolędy, a chór pod kierunkiem J. Witwickiego zaśpiewał „Żyj w szczęściu, pokoju...”.

01.<09. – Czerniowce: Za pośrednictwem Janiny Mitkiewiczówny Karol Wiktowski ofiarował 10 kor., a Kazimierz Piątkiewicz 5 kor. na rzecz Towarzystwa Opieki nad Terminatorami i Bursy Rękodzielniczej im. J. Kilińskiego.

01.<09. – Czerniowce,: Za pośrednictwem redakcji „Gazety Polskiej” starszy oficjał sądowy z Zastawnej Szczepan Ostropolski ofiarował 3 kor. na rzecz Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza.

01.<09. – Wiedeń: Czerniowiecki radca Sądu Krajowego Kazimierz Angermann został powołany do służby w wiedeńskiej prokuraturii generalnej.

01.<09. – Czerniowce: Sekretarz Sądu Krajowego dr Wicentowicz został przydzielony do Sądu Powiatowego dla Spraw Karnych.

01.09. – Czerniowce: Ukazał się 3. numer 26. rocznika „Gazety Polskiej”, w którym podano do wiadomości, że na gwiazdkę dla ubogich uczniów polskich szkół czerniowieckich w dalszym ciągu złożyli ofiary: na listę Józefowej Sadowskiej – Ferdynandowie Motylewscy 5 kor., Józefowie Sadowscy 5 kor. i na listę Michałowej Goreckiej – Michałowie Goreccy 2 kor.

01.09. – Czerniowce: W kościele Podwyższenia Krzyża Świętego poślubieni zostali Matylda Borysławska (córka Karola i Matyldy) i porucznik 41. pułku piechoty Adolf Fiala.

01.10. – Czerniowce, Dom Polski: Pod przewodnictwem dr. Stanisława Kwiatkowskiego obradował wydział TBPiCP. Załatwiono bieżące sprawy administracyjne, przyjęto trzech nowych członków, przyjęto do wiadomości przedłożony przez członka wydziału

01.06. – Cernăuți: Sub conducerea președintelui Eugeniusz Mitkiewicz a avut loc dezbateră consiliului de administrație a Băncii Polone. S-a evidențiat înmulțirea membrilor și creșterea reputației serviciilor. S-au încheiat calculele pe anul 1907 și s-a decis convocarea adunării generale a membrilor duminică, 26 ianuarie 1908.

01.06. – Cernăuți: Direcția (Władysław Sołtyński, Adolf Böhm, Stanisław Sołtyński) Societății Poloneze Bucovinene de Rambursare și Economii din Cernăuți Lumea Nouă 1.3. a realizat „Calculul lunar... pe decembrie 1907” publicat în nr. 10 al „Gazetei Polone” de duminică, 2 februarie.

01.06. – Sadagura: A avut loc adunarea generală anuală a membrilor Asociației „Sokół” din localitate. După deschiderea de către președintele în retragere Wolański cu darea de seamă a conducerii pentru anul trecut și discuții (printre alții au luat cuvântul pr. Aleksander Chrzanowicz și notarul Kuźniar) a fost aleasă conducerea: Antoni Pukacz – președinte, Jan Person – vicepreședinte, Jan Witwicki – secretar, Feliks Przygodzki – casier, Franciszek Prazner – contabil, Mikołaj Chalupka – fără funcție, Jerzy Hruszka – fără funcție și Jan Ostrowski – fără funcție. În aceeași zi, seara a avut loc împărțirea cu „oplatek” în timpul căreia au vorbit, printre alții: pr. A. Chrzanowicz, Dziedzic și J. Ostrowski, s-au cântat colinde, iar corul condus de J. Witwicki a cântat „Trăiește în fericire, pace...”.

01.<09. – Cernăuți: Prin intermediul Janinei Mitkiewiczówna, Karol Wiktowski a donat 10 c., iar Kazimierz Piątkiewicz 5 c. pentru Asociația de Protecție a Ucenicilor și Internatului Meșteșugăresc „J. Kiliński”.

01.<09. – Cernăuți: Prin intermediul redacției „Gazetei Polone” oficialul superior al tribunalului din Zastawna Szczepan Ostropolski a donat 3 c. pentru Internatul Polonez „A. Mickiewicz”.

01.<09. – Viena: Consilierul Tribunalului Țării Kazimierz Angermann a fost numit în serviciul procuraturii generale din Viena.

01.<09. – Cernăuți: Secretarul Tribunalului Țării dr. Wicentowicz a fost numit la Tribunalul Districtual pentru Probleme Penale.

01.09. – Cernăuți: A apărut nr. 3/26 al anuarului „Gazetei Polone” în care se anunță că pentru Crăciunul pentru elevii săraci ai școlilor poloneze din Cernăuți au mai făcut donații: pe lista Józefowej Sadowska – fam. Ferdynand Motylewski 5 c., Józef Sadowski 5 c., și pe lista Michałowej Górecka – Michałowie Górecki 2 c.

01.09. – Cernăuți: În biserica Înălțării Sfintei Cruci s-au cununat Matylda Borysławska (fiica lui Karol și a Matyldy) și locotenentul regimentului 41 de infanterie Adolf Fiala.

01.10. – Cernăuți, Casa Polonă: Sub conducerea dr. Stanisław Kwiatkowski s-a întrunit filiala APAF și L. S-au rezolvat probleme administrative curente, s-au primit trei noi membri, s-a acceptat încheierea contabilă pe anul 1907 prezentată de membrul conducerii Internatului, s-au ascultat câteva informații importante ale

Burskiego zamknięcie rachunków za rok 1907, wysłuchano kilka cennych informacji jezuita ks. Władysława Czencza i przełożono termin zwyczajnego walnego zgromadzenia członków na niedzielę 16 lutego na godz. 16.00.

01.11. – Czerniowce, sala „Gwiazdy”: Towarzystwo Akademików Polskich „Ognisko” urządziło Wieczór Wincentego Pola. W programie obchodu znajdował się odczyt o poecie, deklamacje, śpiew, gra na fortepianie.

01.<12. – Czerniowce: Zamiast wysyłania noworocznych życzeń ks. Jan Kubasek z Hadikfalvy ofiarował 10 kor. na rzecz Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza.

01.<12. – Czerniowce, koleje państwowe: Z okazji nowego roku zostali awansowani: w etacie I (biuro prawnicze i personalne) do klasy VII sekretarz Karol Tarnowiecki; w etacie III (warsztaty, ogrzewalnictwo i wozownictwo kolejowe) do klasy IX adiunkt Stanisław Wiśniewski; do klasy VIII oficjał Marcin Zdanowicz w Nowosielicy; w etacie V (kontrola dochodów biura rachunkowego) do klasy VIII rewident Wojciech Wejdelek.

01.<12. – Wiedeń: Jerzy Żankowski w Czerniowcach oraz inspektor Jan Chodakowski w Serecie zostali odznaczeni Złotymi Krzyżami Zasługi z Koroną.

01.<12. – Wiedeń: Minister kolei żelaznych przeniósł inspektora Marcina Słowika z kierownictwa ruchu w Czerniowcach do dyrekcji we Lwowie, uwalniając go ze względu na stan zdrowia od obowiązków naczelnika sekcji konserwacji w Czerniowcach.

01.12. – Czerniowce: Ukazał się 4. numer 26. rocznika „Gazety Polskiej”, w której podano do wiadomości, że na gwiazdkę dla ubogich uczniów polskich szkół czerniowieckich w dalszym ciągu złożyli ofiary: na listę Alfredowej Skrzyckiej – Alfredowie Skrzyccy 5 kor.; na listę Klaudii Józefiny Zajączkowskiej – K. Bazylewicz 1 kor., Buczkowska 2 kor., J. Cepuchowicz 2 kor., S. Dornbaum 2 kor., Franciszek Elsasser 1 kor., Falikmann 2 kor., Waclaw Fontin 2 kor., Edward Gold 1 kor., Herschmann i Weitzner 2 kor., Holzstein i Karp 1 kor., Izak Trichter 2 kor., Tropp i Falikmann 2 kor., Wunderer 2 kor., Zajączkowscy 4 kor.; na listę Franciszkowej Burskiej – Stefania Burska 2 kor., Maria Tintz 2,60 kor., Franciszek Burski 10 kor., Stefania Burska 2 kor. Ponadto w numerze tym opublikowano napisany pod koniec grudnia 1907 r. list włoskiego posła do wiedeńskiej Rady Państwa Henryka Conci o stosunku Włochów do Polaków.

01.12. – Czerniowce, sala Domu Polskiego: Komitet organizacyjny sekcji dobroczynności TBPICP z Kazimierzem Węglowskim i Kazimierzem Niewiadomskim na czele urządził wieczór mazurkowy. Przygrywał zespół cygański z Glinicy pod kierownictwem kapelmistrza Aleksa.

01.12. – Kłokuczka, Czytelnia Polska TSL: Tadeusz Zubrzycki wygłosił odczyt „Bitwa pod Stoczkiem”, deklamowali: J. Kleinówna i Sawczyński (własny humorystyczny monolog), a kółko amatorskie odegrało dwie farsy – „Dwóch głuchych” oraz „Stróż ze Swarzędzia w Kostrzynie”. Spośród amatorów wyróżnili się: Dzumowicz, J. Morysiówna, Wąsowicz i Zieliński.

pr. jezuit Władysław Czeniecz și s-a amânat termenul adunării generale ordinare a membrilor pe duminică, 16 februarie, ora 16.00.

01.11. – Cernăuți, sala Asociației „Gwiazda”: Societatea Universitarilor Polonezi „Ognisko” a organizat Seara lui Wincenty Pola. În program s-a aflat o conferință despre poet, recitări, cântece solo și la pian.

01.<12. – Cernăuți: În loc de felicitări de Anul Nou, pr. Jan Kubasek din Hadikfalva a donat 10 c. pentru Internatul Polonez „A. Mickiewicz”.

01.<12. – Cernăuți, căile ferate de stat: Cu prilejul Noului An au fost avansați: la et. I (biroul juridic și de personal) la cl. VII secretarul Karol Tarnowiecki; la et. III (atelier, încălzire și transport feroviar) la cl. IX adjunctul Stanisław Wiśniewski; la cl. VIII oficialul Marcin Zdanowicz din Noua Suliță; la et. V (controlul veniturilor contabile) la cl. VIII controlorul Wojciech Wejdelek.

01.<12. – Viena: Jerzy Żankowski din Cernăuți și inspectorul Jan Chodakowski din Siret au fost distinși cu Crucea de Aur pentru Merite cu Coroană.

01.<12. – Viena: Ministrul căilor ferate l-a transferat pe inspectorul Marcin Słowik de la direcția mișcare din Cernăuți la direcția din Lvov, din cauza stării de sănătate, eliberându-l de obligațiile șefului secției de conservare din Cernăuți.

01.12. – Cernăuți: A apărut nr. 4/26 al anuarului „Gazetei Polone” în care se anunța că pentru Crăciunul elevilor săraci ai școlilor poloneze din Cernăuți au mai făcut donații: Pe lista Alfredowej Skrzycka – fam. Alfred Skrzycki 5 c.; pe lista Klaudiei Jozefina Zajączkowska – K. Bazylewicz 1 c., Buczakowska 2 c., J. Cepuchowicz 2 c., S. Dornbaum 2 c., Franciszek Elsasser 1 c., Falikmann 2 c., Waclaw Fontion 2 c., Edward Gold 1 c., Herschmann și Weitzner 2 c., Holzstein și Karp 1 c., Izak Trichter 2 c., Tropp și Falikmann 2 c., Wunderer 2 c., fam Zajączkowski 4 c.; Pe lista Franciszkowej Burska – Stefania Burska 2 c., Maria Tintz 2,60 c., Franciszek Burski 10 c., Stefania Burska 2 c. În plus, în acest număr s-a publicat o scrisoare de la sfârșitul lui decembrie 1907 a deputatului italian Henryk Conci către Consiliul din Viena, despre relația italienilor față de polonezi.

01.12. – Cernăuți, sala Casei Polone: Comitetul organizatoric al secției caritabile a APAF și L în frunte cu Kazimierz Węglowski și Kazimierz Niewiadomski a organizat o seară de mazurci. A cântat ansamblul țigănesc din Glinica dirijat de capelmaestrul Aleks.

01.12. – Clucucica, Sala de Lectură a SSP: Tadeusz Zubrzycki a conferențiat despre „Bătălia de la Stoczyk”, au recitat J. Kleinówna și Saniczyński (un monolog umoristic propriu), iar cercul de amatori a jucat două farse – „Doi surzi” și „Paznicii din Swarzędz în Kostrzyn”. Dintre amatori s-au evidențiat Dzumowicz, J. Morysiówna și Zieliński.

- 01.13. – Czerniowce:** Odbyło się doroczne posiedzenie wielkiego wydziału bukowińskiej Kasy Oszczędności.
- 01.14. – Czerniowce,** sala Domu Polskiego: Jezuita ks. Władysław Czencz wygłosił odczyt „O modernizmie”, dzień później odczyt „O reformizmie”.
- 01.<16. – Czerniowce,** Koło TSL: Czytelnia Polska TSL w Piotrowcach przesłała 15 kor. na rzecz czerniowieckiego Koła.
- 01.<16. – Radowce,** Czytelnia Polska: Po raz pierwszy urządzono bardzo udane spotkanie opłatkowe, w którym oprócz Polaków brali udział Czesi, Rusini i Niemcy. Przemawiali m.in. i wznosili toasty: ks. prał. Klemens Swoboda, prezes Rafał Kajetanowicz (kochany Kajcio), ks. Wiecki z Gdańska, ks. Wołoszczak, Höksel, Karol Neunteufel, a Markes i Kwiatkowski „wesołymi monologami i śpiewem towarzystwo do śmiechu pobudzali”. Rolę gospodyń wzorowo pełniły Kwiatkowska i Russek.
- 01.<16. – Wiedeń:** Mieszkająca uprzednio przez kilka lat na Bukowinie generalowa Juliuszowa z Liskowackich Albinowska (siostra nadal mieszkających na Bukowinie braci Kazimierza i Tadeusza Liskowackich) na krajowej wystawie gospodarstwa domowego została odznaczona dyplomem honorowym i złotym medalem za książkę „Dom oszczędny” oraz wyroby podług niej wykonane.
- 01.16. – Czerniowce:** Ukazał się 5. numer 26. rocznika „Gazety Polskiej”, w którym ukazały się m.in. artykuły: „Gwałty pruskie w Radowcach”, podpisany pseudonimem Nemo, oraz „Z Ogniska” (Uwagi ogólne. Niesłuszny wiek. Uroczystość Wincentego Pola).
- 01.16. – Czerniowce:** Na wniosek radnego dr. Stanisława Kwiatkowskiego Rada Miejska uchwaliła wybudować w ogrodzie straży pożarnej lodownię mieszczącą 250 m sześciennych lodu w najbliższych dniach kosztem 5000 kor.
- 01.16. – Czerniowce:** Prezes czerniowieckiego „Sokoła” i wiceprezes Koła TSL Bazyli Mokrański wezwał rodaków do przyścia suchawskim Polakom z pomocą finansową poprzez zbiórki pieniężne dla ratowania suchawskiego Domu Polskiego przed licytacją. Jego artykuł w tej sprawie pt. „Gore!” opublikowany został w 6. numerze „Gazety Polskiej” z niedzieli 19 stycznia.
- 01.16. – Waszkowce:** Dziedzic Waszkowiec, Wołoki i Zamościa Roman Freitag ofiarował grunt pod budowę Domu Polskiego, wspierał moralnie i materialnie miejscowe Towarzystwo Czytelni Polskiej. W uznaniu tych zasług Czytelnia Polska uhonorowała go nominacją na członka honorowego i za pośrednictwem deputacji wręczyła Romanowi Freitagowi dyplom członka honorowego.
- 01.18. – Czerniowce:** Dzięki długotrwałym zabiegom Koła Polskiego i przy pomocy galicyjskiego Związku Towarzystw Zaliczkowych we Lwowie została tutaj założona pierwsza na Bukowinie polska kasa oszczędnościowo-pożyczkowa typu raiffeisenowskiego. W imieniu Koła Polskiego otwarcia dokonał dr Stanisław Kwiatkowski.
- 01.13. – Cernăuți:** A avut loc ședința anuală a marii conduceri a Casei de Economii bucovinene.
- 01.14. – Cernăuți,** sala Casei Polone: Iezuitul pr. Władysław Czencz a conferențiat „Despre modernism”, iar a doua zi „Despre reformism”.
- 01.<16. – Cernăuți,** Cercul SȘP: Sala Polonă de Lectură SȘP din Pătrăuți a trimis 15 c. pentru Cercul din Cernăuți.
- 01.<16. – Rădăuți,** Sala Polonă de Lectură: Pentru prima dată s-a organizat o foarte reușită întâlnire de Ajun la care, în afară de polonezi, au luat parte cehi, ruteni și germani. Au vorbit și au toastat, printre alții: pr. prelat Klemens Swoboda, președintele Rafal Kajetanowicz (îndrăgitul Kajcio), pr. Wiecki din Gdańsk, pr. Wołoszczuk, Höksel, Karol Neunteufel, iar Markes și Kwiatkowski „cu monologuri vesele și cânturi au trezit râsul”. Rolul de gazde l-au îndeplinit exemplar Kwiatkowska și Russek.
- 01.<16. – Viena:** Locuind mai înainte timp de câțiva ani în Bucovina, soția generalului Juliusz din Liskowacki Albinowski (sora fraților Kazimierz și Tadeusz Liskowacki din Bucovina), la expoziția produselor gospodăriei casnice a fost distinsă cu diploma de onoare și medalia de aur pentru cartea „Casa economă” precum și preparate făcute după aceasta.
- 01.16. – Cernăuți:** A apărut nr. 5/26 al anuarului „Gazetei Polone” în care, printre altele, au apărut articolele: „Violențele prusace în Rădăuți” semnat cu pseudonimul Nemo, precum și „Din Ognisko” (Observații generale. Nedreptul secol. Sărbătorirea lui Wincenty Pola).
- 01.16. – Cernăuți:** La propunerea consilierului dr. Stanisław Kwiatkowski, Consiliul Orășenesc a decis să construiască în grădina pompierilor o ghețarie de 250 m. cubi de gheață, în cele mai apropiate zile, în valoare de 5000 c.
- 01.16. – Cernăuți:** Președintele Asociației „Sokół” din Cernăuți și vicepreședintele Cercului SȘP Bazyli Mokrański a chemat compatrioții să vină în ajutorul polonezilor suceveni cu colectarea de bani pentru salvarea Casei Polone din Suceava înainte de licitație. Articolul lui în această chestiune intitulat „Arde!” a fost publicat în nr. 6 al „Gazetei Polone” de duminică 19 ianuarie.
- 01.16. – Vășcăuți:** Proprietarul moșiilor Vășcăuți, Voloca și Zamość Roman Freitag a donat terenul pentru construirea Casei Polone, a sprijinit moral și material Societatea Polonă de Lectură din localitate. Ca o recunoaștere a acestor merite, Societatea Polonă de Lectură l-a numit membru de onoare și, prin intermediul unei delegații, i-a înmănat lui Roman Freitag diploma de membru de onoare.
- 01.18. – Cernăuți:** Datorită îndelungatelor demersuri ale Cercului Polonez și cu sprijinul Uniunii Societăților de Împrumut Galițiene din Lvov a fost înființată aici prima casă polonă de economii și împrumut din Bucovina de tip Raiffeisen. În numele Cercului Polonez deschiderea a oficiat-o dr. Stanisław Kwiatkowski.

01.<19. – **Sadogóra:** Miejscowe dzieci oraz młodzież wystawiły Jaselka w opracowaniu i reżyserii parafialnego organisty Jana Witwickiego.

01.<19. – **Wyźnica:** W uznaniu zasług położonych w dziedzinie powiatowego rolnictwa dr Teodor Bohosiewicz z Milijowa ponownie został wybrany prezesem powiatowego Towarzystwa Rolniczego.

01.19. – **Stara Huta:** Jako druga na Bukowinie została tutaj otwarta polska kasa oszczędnościowo-pożyczkowa.

01.20. – **Czerniowce,** sala ratuszowa: Pod przewodnictwem radcy Rządu Krajowego dr. Bazylego Duzinkiewicza obradował komitet budowy pomnika cesarzowej Elżbiety.

01.20. – **Waszkowce:** Jako trzecia na Bukowinie została założona tutaj polska kasa oszczędnościowo-pożyczkowa.

01.<22. – **Piotrowce,** Czytelnia Polska TSL: Staraniem wydziału Czytelni Polskiej odbył się wieczorek taneczny oraz zgromadzenie gospodarzy, którzy po wysłuchaniu programowego przemówienia Ludwika Kocha o potrzebie utworzenia Szkoły Polskiej i konieczności reorganizacji pracy Czytelni postanowili zabrać się do solidarnej pracy dla wspólnego dobra. Skutkiem tego prezes miejscowej Czytelni Polskiej TSL Marian Paliczka bezinteresownie ofiarował 10 prażyn gruntu wartości 600 kor. pod budowę Domu Polskiego, w którym znajdzie pomieszczenie Czytelnia. Korespondencja na ten temat „Piotrowce, d. 22 stycznia” autorstwa T.E. opublikowana została w rubryce Listy z kraju 8. numeru „Gazety Polskiej” z niedzieli 26 stycznia.

01.22. – **Czerniowce,** sala Domu Polskiego: Niemieckie towarzystwo katolickie „Frankonia” urządziło wieczorek z tańcami.

01.<23. – **Czerniowce:** W styczniu 1908 r. Tadeusz Zubrzycki napisał „Wspomnienia z czasów powstania 1863 r.”. Utwór podpisany pseudonimem Michał Sierota został wydrukowany w 7. numerze „Gazety Polskiej” z czwartku 23 stycznia.

01.<23. – **Lwów:** W związku z encykliką papieską potępiającą modernizm lwowski abp dr Józef Bilczewski powołał specjalną radę kapłańską, mającą przeciwdziałać wpływom modernizmu. Spośród bukońskiego duchowieństwa do tej rady zostali powołani prałaci: ks. Józef Schmid z Czerniowiec i ks. Klemens Swoboda z Radowiec.

01.22. – **Stróżeniec:** Odbyło się zgromadzenie miejscowych Polaków, którzy uchwalili założyć Czytelnię Polską jak najszybciej, powołali dwunastoosobowy komitet założycielski z ks. Józefem Krzyżanowskim i Mieczysławem Broniewskim na czele oraz zebrali w drodze składek pokaźną kwotę na potrzeby Czytelni.

01.<23. – **Czerniowce:** Jako wolontariusze przyjęci zostali do pracy na kolejach państwowych: Emil Janicki – na stacji Volksgarten, Józef Orłowski w Czerepkowcach i Jan Machnica w Rudzie.

01.<23. – **Czerniowce:** Prefekt Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza Stanisław Wład podziękował

01.<19. – **Sadagura:** Copiii și tinerii din localitate au prezentat Jaselka realizate și regizate de organistul parohial Jan Witwicki.

01.<19. – **Vijnița:** Ca recunoaștere a meritelor în domeniul agriculturii districtului, dr. Teodor Bohosiewicz din Milijów a fost reales președinte al Asociației Agricole a districtului.

01.19. – **Huta Veche:** Ca a doua în Bucovina, aici a fost deschisă casa de economii și împrumut din Bucovina.

01.20. – **Cernăuți,** sala primăriei: Sub conducerea consilierului Comitetului Țării dr. Bazyl Duzinkiewicz a deliberat comitetul construirii monumentului împărătesei Elisabeta.

01.20. – **Vășcăuți:** Aici a fost deschisă casa polonă de economii și împrumut ca a treia în Bucovina.

01.<22. – **Pătrăuți,** Sala Polonă de Lectură a SȘP: Datorită strădaniilor conducerii Sălii Polone de Lectură a avut loc o serată dansantă și întâlnirea gospodarilor care, după ce au ascultat cuvântul lui Ludwik Koch despre necesitatea înființării Școlii Polone și reorganizarea activității Societății, au decis să se implice în activitatea pentru binele comun. Ca urmare, președintele Sălii Polone de Lectură a SȘP din localitate Marian Paliczka dezinteresat a donat 10 prăjini de teren în valoare de 600 c. pentru construirea Casei Polone în care se va afla și Sala de Lectură. Corespondența pe această temă „Pătrăuți, 22 ianuarie” – autor T. E. a fost publicată la rubrica Scrisori din țară, în nr. 8 al „Gazetei Polone” de duminică, 26 ianuarie.

01.22. – **Cernăuți,** sala Casei Polone: Societatea catolică germană „Frankonia” a organizat o serată dansantă.

01.<23. – **Cernăuți:** În ianuarie 1908 Tadeusz Zubrzycki a scris „Amintiri din timpul insurecției din anul 1863”. Creația semnată cu pseudonimul Michał Sierota (Orfanul) a fost tipărită în nr. 7 al „Gazetei Polone” de joi, 23 ianuarie.

01.<23. – **Lvov:** În legătură cu enciclica Papei care condamna modernismul Lvovului, arh. dr. Józef Bilczewski a convocat un consiliu special al preoților care să se opună influențelor modernismului. Dintre clericii bucovineni la acest consiliu au fost convocați prelații: pr. Józef Schmid din Cernăuți și pr. Klemens Swoboda din Rădăuți.

01.22. – **Storojineț:** A avut loc adunarea polonezilor din localitate care au decis să înființeze o Sală Polonă de Lectură cât mai repede, au înființat un comitet fondator de douăsprezece persoane cu pr. Józef Krzyżanowski și Mieczysław Broniewski în frunte și, în drum, au adunat cotizații – o sumă importantă pentru nevoile Societății.

01.<23. – **Cernăuți:** Au fost primiți ca voluntari la lucru la căile ferate de stat: Emil Janicki – în stația Volksgarten, Józef Orłowski – în Cerepăuți și Jan Machnica în Ruda.

01.<23. – **Cernăuți:** Prefectul Internatului Polonez „A. Mickiewicz” Stanisław Wład a mulțumit celor care au

ofiarodawcom na rzecz ubogich w Bursie podczas wieczoru urządzanego 15 grudnia 1907 r. Do podziękowania dołączył „Wykaz datków dobrowolnych złożonych na rzecz ubogich wychowanków Bursy Polskiej im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach z okazji obchodu ku czci Mickiewicza urządzanego staraniem wychowanków Bursy w dniu 15 grudnia 1907”.

01.23. – Czerniowce: Po krótkiej chorobie, przeżywszy lat 59, zmarł wspaniały Polak, świetny majster stolarski, współzałożyciel i członek TBPiCP, członek Koła Polskiego, Towarzystwa Rękodzielników Polskich „Gwiazda” i rady nadzorczej Banku Polskiego – Jan Ostrowski. Jego pogrzeb odbył się 25 stycznia przy licznych udziale rodaków ze sztafardami TBPiCP oraz „Gwiazdy”.

01.25. – Czerniowce, sala Domu Polskiego: Sekcja dobroczynności TBPiCP obdzieliła ubogich uczniów szkół polskich obuwiem i odzieżą.

01.<26. – Czerniowce: Otylia Chałupowa ofiarowała Bursie Polskiej im. A. Mickiewicza buraki.

01.26. – Czerniowce: Ukazał się 8. numer 26. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim w rubryce Kronika wydrukowano krótkie wspomnienie o powstańcu 1863 r. zmarłym w Kutach Mykicie Żuk Skarszewskim. Autor wspomnienia, podpisany kryptonimem K., wezwał rodaków do rezygnacji z balów i składania pieniędzy na ratowanie Polaków pod pruskim zaborem i mobilizowania sił do walki z wrogami.

01.26. – Czerniowce, sala ratuszowa: Odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Katolickiego Towarzystwa Dobroczynności. W dyskusji zabierali głos m.in.: Burski, dr Stanisław Kwiatkowski, Władysław Mierzwiński, ks. Leopold Schweiger, Witkowski, dopominający się o zabezpieczenie równoprawności Polaków oraz ich języka w obradach i dokumentacji.

01.26. – Czerniowce: Prezes bukowińskiego Koła Polskiego i klubu sejmowego Krzysztof Abrahamowicz przewodniczył obradom klubu sejmowego. W obradach brał udział poseł prof. dr Alfred Halban.

01.26. – Czerniowce: Odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie członków Banku Polskiego.

01.26. – Czudyn: Na gości udających się na uroczystości do Dunawca oczekiwały wozy konne na stacji kolejowej.

01.26. – Dunawiec, Czytelnia Polska TSL: Odbyło się uroczyste poświęcenie miejscowej Czytelni w pierwszą rocznicę jej założenia, z udziałem proboszcza Starej Huty ks. Jana Mościckiego, delegatów czerniowieckiego Koła TSL (Dutkowski), miejscowych członków oraz wszystkich życzliwych. Z okazji poświęcenia dunawiecka Czytelnia Polska ofiarowała 4 kor. na rzecz Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza.

01.26. – Sadogóra, sala Szmatnika: Miejskowe Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” urządziło wieczorek z tańcami, z którego dochód przeznaczono na budowę Domu Polskiego w Sadogórze.

01.27. – Kossów: Zmarł lekarz Szpitala Powszechnego i zastępca lekarza policyjnego dr Stefan Henzel (Polak), członek stowarzyszeń polskich, wspierający je finansowo.

făcut donații pentru cei săraci în timpul serii organizate în ziua de 15 decembrie 1907. La mulțumiri au adăugat „Lista donațiilor benevole pentru elevii săraci ai Internatului Polonez „Adam Mickiewicz” din Cernăuți cu prilejul celebrării lui Mickiewicz organizate de elevii Internatului în ziua de 15 decembrie 1907”.

01.23. – Cernăuți: După o boală scurtă, la vârsta de 59 de ani, a decedat Jan Ostrowski, un polonez de excepție, excepțional mastru tâmplar, cofondator și membru al APAF și L, membru al Cercului Polonez, al Asociației Meșteșugarilor polonezi „Gwiazda” și al Consiliului de administrație al Băncii Polone. În mormântarea lui a avut loc în ziua de 25 ianuarie cu participarea a numeroși compatrioți cu steaguri ale APAF și L și „Gwiazda”.

01.25. – Cernăuți, sala Casei Polone: Secția de caritate a APAF și L a oferit elevilor săraci ai școlilor poloneze încălțăminte și haine.

01.26. – Cernăuți: Otylia Chałupowa a donat sfeclă Internatului Polonez „A. Mickiewicz”.

01.26. – Cernăuți: A apărut nr. 8/26 al anuarului „Gazetei Polone”, iar la rubrica Cronica a fost tipărită o scurtă evocare a participantului la insurecția din 1863 mort la Kuty-Mykiec Żuk Skarszewski. Autorul evocării, semnat cu criptonimul K. a chemat compatrioții să renunțe la baluri și să adune bani pentru salvarea polonezilor de sub ocupația prusacă și mobilizarea forțelor în lupta cu dușmanii.

01.26. – Cernăuți, sala primăriei: A avut loc adunarea anuală a membrilor Asociației Catolice Caritative. La discuții au luat cuvântul, printre alții: Burski, dr. Stanisław Kwiatkowski, Władysław Mierzwiński, pr. Leopold Schweiger, Witkowski, revendicând asigurarea egalității polonezilor și a limbii lor în dezbateri și documentare.

01.26. – Cernăuți: Președintele Cercului Polonez bucovinean și al clubului seimului Krzysztof Abrahamowicz a condus dezbaterile clubului seimului. La dezbateri a participat deputatul prof. dr. Alfred Halban.

01.26. – Cernăuți: A avut loc adunarea generală ordinară a membrilor Băncii Polone.

01.26. – Ciudin: Pe oaspeții care mergeau la sărbătoarea de la Dunavăț localnicii i-au așteptat în gară cu căruțe cu cai.

01.26. Dunavăț, Sala Polonă de Lectură a SȘP: A avut loc sfințirea festivă a Sălii din localitate, la împlinirea unui an de la înființare, cu participarea parohului din Huta Veche pr. Jan Mościcki, a delegaților Cercului SȘP din Cernăuți (Dutkowski), a membrilor din localitate precum și a tuturor celor binevoitori. Cu prilejul acestei sfințiri, Sala de Lectură a donat 4 c. pentru Internatul Polonez „A. Mickiewicz”.

01.26. – Sadagura, sala lui Szmatnik: Asociația de Gimnastică „Sokół” din localitate a organizat o serată dansantă, iar venitul a fost destinat construirii Casei Polone din localitate.

01.27. – Cosuv: A decedat dr. Stefan Henzel (polonez) medicul Spitalului General și înlocuitorul medicului poliției, membru al asociațiilor poloneze pe care le-a sprijinit financiar.

01.<28. – Czerniowce: Za pośrednictwem redakcji „Gazety Polskiej” I.F. ofiarowała 4 kor. na cele Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza, 2 kor. na rzecz Koła TSL, 2 kor. na rzecz Bursy Rękodzielniczej im. J. Kilińskiego i Towarzystwa Opieki nad Terminatorami oraz 4 kor. dla Domu Polskiego w Suczawie.

01.30. – Czerniowce: Dyrekcja (Władysław Sołtyński, Adolf Böhm, Stanisław Sołtyński) Bukowińskiego Polskiego Towarzystwa Zaliczkowego i Oszczędności w Czerniowcach sporządziła „Rachunek miesięczny... za styczeń 1908”.

dr Jan Bujak – Kraków

01.<28. – Cernăuți: Prin intermediul redacției „Gazetei Polone” I. F. a donat 4 c. pentru scopurile Internatului Polonez „A. Mickiewicz”, 2 c. Cercului SŞP, 2 c. Internatului Meşteşugăresc „J. Kiliński” și Asociației Protecției Ucenicilor precum și 4 c. pentru Casa Polonă din Suceava.

001.30. – Cernăuți: Direcția (Władysław Sołtyński, Adolf Böhm, Stanisław Sołtyński) Societății Polone Bucovinene de Împrumut și Economii din Cernăuți a realizat „Bilanțul lunar... pe ianuarie 1908”.

Trad. St. Iachimovschi

Bukowina

– **dzieje, miejsca, ludzie**

Bucovina

– **istorie, locuri, oameni**

Arcybiskup Józef Bilczewski
– **święty, który kochał Bukowinę**

Część I

Życie księdza arcybiskupa Józefa Bilczewskiego w sposób szczególny było związane z Bukowiną. Troszczył się o rozwój sieci parafialnej, o budowę kościołów, o polskość i wierność wartościom narodowym wszystkich bukowińskich Polaków oraz o ich religijność. Wyrazem tej troski była konsekracja sanktuarium maryjnego w Kaczyce 16 października 1904 r. w asyście arcybiskupa Józefa Webera, ówczesnego wikariusza generalnego dla Bukowiny.

Józef Bilczewski urodził się 26 kwietnia 1860 r. w Wilamowicach. Po ukończeniu szkoły ludowej w Wilamowicach i Kętach uczęszczał do gimnazjum w Wadowicach, w którym w 1880 r. zdał z odznaczeniem maturę. Następnie wstąpił do seminarium

św. Józef Bilczewski

Źródło: zbiór autora

Arhiepiscopul Iosif Bilczewski
– **un sfânt care îndrăgea Bucovina**

Partea I

Viața arhiepiscopului Iosif Bilczewski a fost într-un mod cu totul special legată de Bucovina. El s-a îngrijit personal de dezvoltarea organizării parohiale, construirea de biserici și păstrarea cu fidelitate a valorilor naționale poloneze de către toți polonezii bucovineni precum și de religiozitatea lor. Această grijă a fost exprimată îndeosebi prin consacrarea sanctuarului marian de la Cacica în ziua de 16 octombrie 1904, asistat fiind de arhiepiscopul Iosif Weber, pe atunci vicar general pentru Bucovina.

Iosif Bilczewski s-a născut la data de 26 aprilie 1860 în localitatea Wilamowice, aproape de Kęty. După absolvirea școlii primare de la Wilamowice și Kęty, a urmat liceul la Wadowice, unde în anul 1880 a susținut examenul de bacalaureat. A fost admis apoi la seminarul din Cracovia, iar după absolvirea Facultății de Teologie din cadrul Universității Jagiellone, în ziua de 6 iulie 1884, a fost hirotonit preot de către cardinalul Albin Dunajewski. După doi ani a primit titlul de doctor în teologie.

Trimis la studii în străinătate, la Roma și Paris, s-a dedicat dogmaticii și arheologiei creștine. Mentor i-a fost, printre alții, celebrul savant Jan de Rossi. După ce s-a întors în țară, a îndeplinit funcția de vicar în localitatea Mogile și la biserica „Sf. Petru și Paul” din Cracovia. În anul 1890 și-a susținut lucrarea de abilitare la Universitatea Jagiellonă cu specializarea în dogmatică fundamentală. Un an mai târziu a fost numit profesor asistent de dogmatică la Universitatea din Lvov, iar în anul 1893 a devenit profesor titular. În anul 1896 a fost numit decan, iar în anul 1900 a fost ales rector al acestei Universități.

Ales în calitate de arhiepiscop mitropolit de Lvov, o atenție deosebită a acordat-o Bisericii Catolice din Bucovina. Mitropolitul a vizitat în repetate rânduri această regiune și a purtat un mare respect pentru

duchownego w Krakowie, a po ukończeniu Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, 6 lipca 1884 r. przyjął święcenia kapłańskie z rąk kardynała Albina Dunajewskiego. W ciągu dwóch lat uzyskał stopień doktora teologii.

Wysłany na studia zagraniczne do Rzymu i Paryża, poświęcił się dogmatyce i archeologii chrześcijańskiej. Jego mistrzem był m.in. słynny uczony Jan de Rossi. Po powrocie do kraju pełnił obowiązki wikariusza w Mogile i przy kościele św. Piotra i Pawła w Krakowie. W roku 1890 habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim z dogmatyki fundamentalnej. Rok później został mianowany profesorem nadzwyczajnym dogmatyki specjalnej na Uniwersytecie Lwowskim, a w 1893 r. został profesorem zwyczajnym. W 1896 r. był już dziekanem, a w roku 1900 osiągnął godność rektora tej uczelni.

Wyniesiony do godności arcybiskupa metropolity lwowskiego, szczególną opieką otaczał Kościół katolicki na Bukowinie. Metropolita kilkakrotnie gościł na tym obszarze i darzył wielkim szacunkiem ten skrawek ziemi podległy jego jurysdykcji. W odróżnieniu od swoich poprzedników, arcybiskup Bilczewski był bardzo związany z bukowińskimi katolikami, albowiem już w pierwszym roku swej posługi biskupiej, między 13 a 18 września, odbył pierwszą wizytę na Bukowinę. Pragnął rozpatrzyć postulaty niemieckiego ruchu separatystycznego ubiegającego się o własnego biskupa. Przed wyjazdem do Czerniowiec zapisał w swoim „Dzienniku”: „Jestem biskupem dla wszystkich katolików, wszyscy więc muszą mieć do mnie zaufanie. Poprę więc wszystko, co w każdym stronnictwie jest dobrego, najwięcej to stronnictwo poprę, w którym jest najwięcej dobrego, tj. które najlepiej zabezpiecza interesa kościoła i sprawiedliwość społeczną – stając, rozumie się – ściśle na gruncie narodowym”.

Arcybiskup rozpoczął swą wizytę od parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Czerniowcach, która była od chwili wcielenia Bukowiny do austriackiego cesarstwa głównym ośrodkiem duszpasterskim, siedzibą dziekana bukowińskiego, a od 1842 r. dziekana czerniowieckiego. Następnie metropolita spotkał się z niemiecką społecznością, przynależną do parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Molodii, oraz z polskimi katolikami skupionymi przy parafii pw. św. Michała Archanioła w Sadagórze. Wysłuchawszy przedstawicieli niemieckich katolików, arcybiskup powiedział: „znajduję jako rzecz całkiem uzasadnioną i godną pochwały, by niemieccy katolicy zabiegali o zachowanie ich własnego niemieckiego charakteru”. Składając obietnicę przysłania wystarczającej ilości niemieckich duszpasterzy, arcybiskup załagodził sytuację, kładąc tym samym kres dotychczasowej idei utworzenia bukowińskiego biskupstwa.

Po swoim powrocie do Lwowa arcybiskup odnotował: „Niemcom żadna się nie dzieje krzywda

Witraż w sanktuarium w Kaczyce poświęcony abp. Bilczewskiemu

Foto: KL

acest teritoriu aflat sub jurisdicția sa. Spre deosebire de predecesorii săi, arhiepiscopul Bilczewski a fost profund legat de catolicii bucovineni, dovadă fiind și faptul că, în primul an de episcopat, între 13-18 septembrie, a făcut prima sa vizită în Bucovina. A dorit să revizuiască doleanțele mișcării separatiste nemțești care acționa în vederea numirii unui episcop propriu. Înainte de a pleca la Cernăuți, a consemnat în „Jurnalul” său: „Sunt episcop pentru toți catolicii, de aceea toți trebuie să aibă încredere în mine. Așadar, voi sprijini tot ce este bun în fiecare mișcare, cel mai mult voi sprijini acea mișcare care protejează interesele bisericești și dreptatea socială – stând, se înțelege – pe fundament național”.

Arhiepiscopul și-a început vizita de la parohia „Înălțarea Sfintei Cruci” din Cernăuți, care a fost, de la momentul anexării Bucovinei la Imperiul Austro-Ungar, principalul centru pastoral, sediul decanului de Bucovina, iar începând cu anul 1842 sediul decanului de Cernăuți. Apoi, mitropolitul s-a întâlnit cu comunitatea germană care aparținea parohiei „Regina Sfântului Rozariu” din Molodia precum și cu catolicii polonezi care aparțineau de parohia „Sf. Mihail Arhanghelul” din Sadagura. După audierea reprezentanților catolicilor germani, arhiepiscopul a conchis: „Mi se pare că e o chestiune destul de legitimă și laudabilă ca etnicii catolici germani să se străduiască să-și păstreze caracterul lor german”. Promițând trimiterea unui număr suficient de preoți germani, arhiepiscopul a potolit spiritele și a pus capăt, la momentul respectiv, ideii de a înființa o epis-copie romano-catolică în Bucovina.

După întoarcerea sa la Lvov, arhiepiscopul a notat: „Nemților nu li se întâmplă nimic rău și nimeni

i nikt ich nie polonizuje. Przeciwnie – szczeri między nimi sami przyznają w rozmowach prywatnych, że bardzo wielu Polaków tam się zgermanizowało. Nie wątpię, że byłoby rzeczą korzystną, gdyby na Bukowinie rezydował biskup katolicki, boć stosunki tam pod niejednym względem odmienne od galicyjskich. Ale naprzód trzeba tam umacniać fundamenta – tj. tworzyć nowe parafie, aby lud miał blisko własnego kapłana. Biskupstwo przyjdzie później... gdy Niemcy przestaną wołać o biskupa niemieckiego, a prosić będą o biskupa katolickiego, a więc nie wykluczać także Polaka”. Po kilku latach w swoich zapiskach tak skomentował czerniowiecki epizod: „Niemcy wołali do Wiednia o własnego biskupa. Pisali też o to do mnie. Nie tyle kładli nacisk na katolicyzm, ile, że ma być Niemcem. Powiedziałem sobie: dla wszystkich narodowości chcę być sprawiedliwym ojcem. Ale nie mam powodu wzmacniać niemczyzny kosztem narodu polskiego. Główną siłą Kościoła katolickiego na Bukowinie są Polacy. Niemcy wciąż kokietują z protestantami”.

Kolejną wizytę na Bukowinie arcybiskup złożył w październiku 1904 r. na zaproszenie kaczyckiego superiora, by konsekrować pierwsze i jedyne bukowińskie sanktuarium maryjne. Uroczystości te zgromadziły w Kaczyce wiernych z całej Bukowiny, zaś centralnym punktem uroczystości była intronizacja kopii obrazu Matki Boski Częstochowskiej w głównym ołtarzu nowej świątyni. Arcybiskup Bilczewski wraz z arcybiskupem Weberem osobiście wnieśli obraz do kościoła, po czym arcybiskup Bilczewski oddał cały bukowiński lud opiece NM Pannie. Był to historyczny akt pierwszej pielgrzymki do stóp kaczyckiej Pani, na czele której kroczył święty pasterz, arcybiskup Józef Bilczewski.

Ciag dalszy nastąpi
ks. Alfons-Eugen Zelionca
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

nu îi polonizează. Dimpotrivă – cei mai sinceri dintre ei în discuții particulare recunosc că mulți polonezi s-au germanizat. Nu am nicio îndoială că ar fi benefic dacă Bucovina ar avea un episcop catolic, deoarece relațiile de acolo în mai multe privințe sunt diferite de cele din Galiția. Dar mai întâi trebuie să se consolideze fundamentele – adică crearea de noi parohii, ca oamenii să aibă acces la preotul lor. Episcopia va veni mai târziu... când nemții vor înceta să ceară un episcop german, dar vor cere un episcop catolic și prin urmare să nu excludă, de asemenea, unul polonez”. După câțiva ani, în notițele sale a comentat acest episod de la Cernăuți: „Nemții au cerut de la Viena un episcop propriu. Mi-au scris și mie în această privință. Nu atât de mult au insistat asupra catolicismului, cât asupra faptului că trebuie să fie unul german. Mi-am spus: pentru toate naționalitățile vreau să fiu un părinte drept. Dar nu am niciun motiv pentru a consolida limba germană în detrimentul națiunii poloneze. Puterea principală a Bisericii catolice din Bucovina sunt polonezii. Nemții continuă să flirteze cu protestanții”.

Arhiepiscopul a efectuat vizită următoare în Bucovina în octombrie 1904, la invitația superiorului din Cacica, pentru a consacra primul și singurul sanctuar marian din Bucovina. Aceste festivități au adunat numeroși credincioși la Cacica, care au venit din întreaga Bucovină, iar punctul culminant al ceremoniei a fost intronizarea copiei imaginii Maicii Domnului de la Częstochowa în altarul principal al noii biserici. Arhiepiscopul Bilczewski împreună cu arhiepiscopul Weber a adus personal imaginea la biserică, iar apoi a încredințat întreaga Bucovină Maicii Preasfinte. A fost un act istoric, primul pelerinaj la picioarele Doamnei de la Cacica, în fruntea căruia a pășit un sfânt păstor în persoana arhiepiscopului Iosif Bilczewski.

Va urma
Pr. Alfons-Eugen Zelionca
Universitatea Catolică „Ioan Paul al II-lea” din Lublin

Dzień Rumuńskiej Rewolucji

Co roku, 22 grudnia, obchodzony jest Dzień Rumuńskiej Rewolucji. Tego dnia czci się pamięć

Ziua Revoluției Române

În fiecare an, în data de 22 decembrie se sărbătorește Ziua Revoluției Române. În această zi se comemorează eroii căzuți în timpul revoluției și se sărbătorește căderea regimului comunist din România.

Revoluția română a debutat la 16 decembrie 1989 la Timișoara, unde un grup de creștini reformați s-a adunat în jurul casei pastorului László Tőkés, care urma să fie evacuat, pentru a-l proteja de hărțuire și evacuare. Demonștranzilor li s-a adăugat un grup de oameni care, într-un gest de solidaritate, și-au exprimat dorința de libertate și democrație. O parte

poległych podczas rewolucji bohaterów i świętuje upadek reżimu komunistycznego w Rumunii.

Rumuńska rewolucja rozpoczęła się 16 grudnia 1989 r. w Timișoarze, gdzie grupa wiernych pokojowo demonstrowała przed domem parafialnym pastora ewangelicko-reformowanego László Tókésa przeciwko jego prześladowaniu i eksmisji. Do demonstrantów dołączyła grupa ludzi, którzy w geście solidarności wyrazili pragnienie wolności i demokracji. Część z demonstrujących udała się w kierunku domów studenckich, żeby przyłączyć do protestu więcej osób. Grupa doszła do siedziby wojewódzkiego komitetu Komunistycznej Partii Rumunii, gdzie miały miejsce pierwsze potyczki z siłami porządkowymi i pierwsze aresztowania. Manifestanci zaczęli wznosić okrzyki: „Precz z Ceaușescu!”.

17 grudnia Nicolae Ceaușescu wydał Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Służbie Bezpieczeństwa pozwolenie na użycie broni przeciw demonstrantom. Tego dnia padły pierwsze ofiary śmiertelne rewolucji. Przed Katedrą Prawosławną w Timișoarze zebrała się grupa młodzieży i dzieci, którzy wznosili okrzyki: „Precz z Ceaușescu! Wolności! Chcemy wolnego kraju!”. Strzelano do nich z samochodu opancerzonego. W różnych dzielnicach miasta miały miejsce otwarte walki pomiędzy cywilami i wojskiem. Rzucano kamieniami i butelkami zapalającymi do samochodów, z których strzelano.

18 grudnia 1989 r. runął spokój w kraju. Wieści o wydarzeniach w Timișoarze rozeszły się po całym kraju za pośrednictwem Radia Wolna Europa. Tego też dnia grupa manifestantów zebrała się przed Katedrą Prawosławną w Timișoarze, niosąc flagi, pozbawione komunistycznego symbolu i śpiewając „Deșteaptă-te române!” (Zbudź się, Rumunie!). Strzelano do nich.

W następnych dniach miały miejsce krwawe starcia demonstrantów z siłami porządkowymi. Coraz więcej ludzi wychodziło na ulice, zjednoczonych

a demonstranților s-a îndreptat spre căminele studențești pentru a aduna mai mulți demonstranți. Grupul a ajuns la sediul PCR, unde au avut loc primele altercații cu autoritățile, dar și primele arestări. Pentru prima dată manifestații au strigat „Jos cu Ceaușescu!”.

Pe 17 decembrie Ceaușescu a organizat o conferință televizată prin care a ordonat Ministerului de Interne și Securității să deschidă focul asupra civililor. A fost ziua în care au căzut primele victime ale revoluției. În fața catedralei din Timișoara s-a adunat un grup de tineri și copii care au început să strige „Jos Ceaușescu! Libertate! Vrem o țară liberă!”. Dintr-o mașină blindată s-au tras focuri de armă în mulțime. În diferite zone ale orașului s-au dus lupte deschise între civili și militari. S-a aruncat cu pietre și sticle în mașinile din care se trăgeau focurile de armă.

18 decembrie 1989 constituie ziua în care liniștea țării a fost spulberată. Evenimentele de la Timișoara s-au făcut cunoscute întregii țări prin intermediul radioului „Europa Liberă”. Tot în această zi, un grup de manifestații s-a adunat în fața catedralei din Timișoara, unde a fluturat un steag, din care au decupat stema comunistă și au cântat „Deșteaptă-te române!”. S-au tras focuri de armă asupra lor.

În zilele ce au urmat, s-au dus în continuare lupte sângeroase între demonstranți și autorități. Din ce în ce mai mulți oameni au ieșit în stradă uniți de dorința de libertate. Exemplul Timișoarei a fost preluat și de alte orașe precum: Arad, Sibiu, Alba Iulia, Reșița, Cluj-Napoca, Brașov, Făgăraș, Caransebeș și București. Soții Ceaușescu au încercat să liniștească populația, însă fără niciun rezultat. În București mulțimea a fost linșată pe străzi. La ieșirea din metrou oamenii au fost bătuți și umiliți. Morții au fost ridicați de pe străzi și incinerați, interzicându-se autopsierea acestora.

22 decembrie reprezintă o zi deosebită însemnată pentru revoluția română. Atunci au avut loc cele mai importante evenimente care au dus la îndepărtarea regimului comunist. O sută de

pragnieniem wolności. Za przykładem Timiszoary poszły inne miasta: Arad, Sibiu, Alba Iulia, Reșița, Kluż, Braşów, Făgăraş, Caransebeş i Bukareszt. Nicolae i Elena Ceauşescu próbowali bezskutecznie uspokoić ludność. W Bukareszcie ludzi linczowano na ulicach. Przy wyjściach z metra ludzie byli bici i poniżani. Zabitych zabierano z ulic do kremacji, zakazano przeprowadzania ich autopsji.

22 grudnia był bardzo ważnym dniem dla rumuńskiej rewolucji. Miały wówczas miejsce najważniejsze wydarzenia, które doprowadziły do obalenia reżimu komunistycznego. Sto tysięcy ludzi zebrało się ponownie w centrum Bukaresztu, pokonując ustawione zapory. Nicolae Ceauşescu ogłosił zebrany przed Komitetem Centralnym, że ze względu na poważną sytuację w kraju przejmuje kontrolę nad armią i zakazuje zgromadzeń w grupach liczniejszych niż pięć osób. Niezadowoleni demonstranci wyważyli drzwi i zaczęli wspinać się na balkon budynku. Nicolae i Elena Ceauşescu zbiegli na dach budynku gdzie czekał na nich helikopter. Po ucieczce dyktatora, demonstranci zajęli Komitet Centralny oraz siedzibę telewizji publicznej, co uważane jest za moment zwycięstwa rewolucji. Małżeństwo Ceauşescu aresztowano tego samego dnia w pobliżu Târgovişte. Stacja telewizyjna wznowiła emisję, ogłaszając na wizji ucieczkę dyktatora i zwycięstwo rewolucji.

Utworzyła się Tymczasowa Rada Frontu Ocalenia Narodowego, która przejęła całą władzę państwową, aby ustanowić demokrację, wolność i przywrócić godność narodowi. Rada składała się z 39 członków, w tym, między innymi: Iona Iliescu, Petre Romana, László Tókéa, Iona Caramitru, Sergiu Nicolaescu i Any Blandiany. Telewizja i radio wytransmitowały odezwę Tymczasowej Rady Frontu Ocalenia Narodowego, skierowaną do narodu, odczytaną przez Iona Iliescu, nowego lidera, ogłaszającą likwidację struktur reżimu komunistycznego i przedstawiającą program demokratyzacji życia politycznego i społecznego z Rumunii.

24 grudnia 1989 r. dekretem Rady Frontu Ocalenia Narodowego, podpisanym przez Iona Iliescu, powołano Nadzwyczajny Trybunał Wojskowy. Jego celem było osądzenie i skazanie małżeństwa Ceauşescu. Proces odbył się 25 grudnia w garnizonie w Târgovişte. Nicolae i Elena Ceauşescu zostali oskarżeni o ludobójstwo, zamach na władzę państwową poprzez organizowanie zbrojnych działań przeciwko ludności i zrujnowanie gospodarki narodowej. Wyrok śmierci został wykonany w pięć minut po jego odczytaniu. Oboje zostali rozstrzelani jeszcze ze związanymi rękami. Po egzekucji małżeństwa Ceauşescu kara śmierci została w Rumunii zniesiona.

mii de oameni s-a adunat din nou în centrul Bucureştiului, trecând de barajele instalate care împiedicau accesul. La sediul Comitetului Central al PCR, Nicolae Ceauşescu a anunţat mulţimea adunată că, din cauza situaţiei grave din ţară, a preluat conducerea armatei şi a interzis întrunirea în grupuri mai mari de cinci persoane. Manifestanţii nemulţumiţi adunaţi în faţa Comitetului Central au forţat uşile clădirii şi au început să escaladeze balconul imobilului. Soţii Ceauşescu s-au refugiat pe acoperişul clădirii, unde îi aştepta un elicopter. După fuga dictatorului, manifestanţii au ocupat atât Comitetul Central, cât şi sediul televiziunii publice, moment considerat a fi victoria revoluţiei. Soţii Ceauşescu au fost arestaţi în aceeaşi zi, în apropiere de Târgovişte. Postul de televiziune şi-a reînceput emisia anunţând în direct fuga dictatorului şi victoria revoluţiei.

S-a constituit Consiliul Provizoriu al Frontului Salvării Naţionale care a preluat întreaga putere în stat pentru a instaura democraţia, libertatea şi demnitatea poporului. Acesta era format din 39 de membri printre care Ion Iliescu, Petre Roman, László Tókéa, Ion Caramitru, Sergiu Nicolaescu şi Ana Blandiana. Televiziunea şi radioul au transmis comunicatul Consiliului Provizoriu al Frontului Salvării Naţionale adresat locuitorilor ţării, citit de Ion Iliescu, liderul noii conduceri, anunţând desfiinţarea structurilor regimului comunist şi a prezentat programul care avea în vedere democratizarea vieţii politice şi sociale din România.

Pe 24 decembrie 1989, printr-un decret al Consiliului Frontului Salvării Naţionale semnat de Ion Iliescu, a fost constituit Tribunalul Militar Excepţional. Acest Tribunal a fost însărcinat cu judecarea şi condamnarea cuplului Ceauşescu. Procesul a avut loc pe 25 decembrie, la garnizoana din Târgovişte. Aceştia au fost acuzaţi de genocid, subminarea puterii de stat prin organizarea de acţiuni armate împotriva poporului şi subminarea economiei naţionale. Sentinţa de condamnare la moarte a fost aplicată la cinci minute după pronunţarea acesteia. Cei doi au fost legaţi la mâini şi executaţi. După executarea soţilor Ceauşescu, pedeapsa cu moartea a fost desfiinţată în România.

W 2014 r. minęło 25 lat od upadku reżimu komunistycznego w Rumunii. Wydarzenie to upamiętniono także w Suczawie, przy Pomniku Bohaterów Rumunii na Placu Flagi. Rozpoczęła je msza koncelebrowana w intencji bohaterów rewolucji, po której wieńce złożyli przedstawiciele instytucji publicznych, partii politycznych i stowarzyszeń rewolucjonistów. Jak co roku, Związek Polaków w Rumunii odpowiedział na zaproszenie Urzędu Miasta Suczawa, składając wiązanek kwiatów w cześć bohaterów rewolucji.

Iuliana Dascălu
Foto: L. Pauliuc

În 2014 s-au împlinit 25 de ani de la căderea regimului comunist din România. Evenimentul a fost comemorat și la Suceava, la Monumentul Eroilor Români din Piața Tricolorului. Comemorarea a început printr-o slujbă de pomenire a eroilor revoluției, oficiată de un sobor de preoți, după care au fost depuse croane de flori de către reprezentanții instituțiilor publice, ai partidelor politice și ale asociațiilor de revoluționari. Ca în fiecare an, Uniunea Polonezilor din România a răspuns invitației Primăriei Municipiului Suceava, depunând o jerbă de flori în cinstea eroilor revoluției.

Dzień Mniejszości Narodowych

Ziua Minorităților Naționale

We czwartek, 18 grudnia 2014 r. o godzinie 13.00, w sali widowiskowej Domu Polskiego w Suczawie Centrum Kulturalne Bukowina, we współpracy ze Związkiem Ukraińców w Rumunii i Związkiem Polaków w Rumunii, zorganizowało sympozjum na temat „Mniejszości narodowe z okręgu Suczawa – osiągnięcia, projekty, perspektywy” i o godzinie 16.00 spektakl, w którym uczestniczyły zespoły mniejszości narodowych. Zaprezentowały się ukraińskie zespoły „Kozaciok” z Balcăuți, pod kierunkiem nauczyciela Petru Șoiman, „Kolomeika” z Siretu, pod kierunkiem Ianoșa Zirca i zespół „Na-

Joi, 18 decembrie 2014, la sala de spectacole „Dom Polski” Suceava, ora 13.00, Centrul Cultural „Bucovina”,

În parteneriat cu Uniunea Ucrainenilor din România și Uniunea Polonezilor din România au organizat simpozionul cu tema „Minoritățile din județul Suceava – realizări, proiecte, perspective”, iar la ora 16.00, spectacolul la care au participat ansamblurile minorităților naționale. Minoritatea ucraineană a fost reprezentată de ansamblurile „Kozaciok” din Bălcești, condus de prof. Petru Șoiman, „Kolomeika” din Siret, condus de Ianoș Zirca și „Nadiia Zamku” din Siret, condus de Bogdan Popovici. Comunitatea romă a fost reprezentată de formația de

diia Zamku”, także z Siretu, pod kierunkiem Bogdana Popovicia. Mniejszość romską reprezentował zespół „Florile Guliei” z Gulii, pod kierunkiem nauczyciela instruktora Gheorghe Crăciuna. Wspólnotę niemiecką reprezentował zespół „Vergissmeinnicht” z Suczawy, pod kierunkiem Coriny Derla, a Starowierców zespół „Radosti” z Manolea, pod kierunkiem instruktora Gheorghe Miftode. Mniejszość polską z Rumunii zaprezentował zespół „Sołonzanka” z Nowego Solańca, pod kierunkiem Any Zielonki. Rumuńska większość zaś zaprezentowała się poprzez występy zespołów „Huțulca” z Măldoșului, prowadzonego przez Paraschivă Ilieși i wokalnoinstrumentalną grupę „Piatra Șoimului” z Câmpulung Moldovenesc, pod kierunkiem instruktora Virgila Macovei.

Wszystkie zespoły zaprezentowały program złożony z tradycyjnych pieśni i tańców. Zespoły

dansuri „Florile Guliei” din Gulia, condusă de prof. instructor Gheorghe Crăciun. Minoritatea germană a fost reprezentată de formația de dansuri tradiționale germane „Vergissmeinnicht” din Suceava, condus de Corina Derla. Comunitatea rușilor-lipoveni a fost reprezentată de ansamblul „Radosti” din Manolea, condus de instructorul Gheorghe Miftode. Comunitatea poloneză din România a fost reprezentată

de ansamblul „Sołonzanka” din Solonețu Nou, condus de Ana Zielonka. Comunitatea română a fost reprezentată de ansamblul „Huțulca” din Moldova, condus de Paraschiva Ilieși și de grupul vocal-instrumental „Piatra Șoimului” din Câmpulung Moldovenesc, condus de instructorul Virgil Macovei.

Toate aceste ansambluri au susținut un program artistic de dansuri și cântece tradiționale. Ansamblurile ucrainene: „Kozaciok”, „Kolomeica” și „Nadiia Zamku” au susținut un program de dansuri tradiționale (de ex. „hopak”) și au colindat „Dobry vechir Toby” și „Nova radist stala” cu acompaniament de chitară și vioară. Formația de dansuri din Gulia a pregătit un program de poezii, dansuri și cântece precum „Floare albă, floare neagră” în limba rromani. Formația germană

„Vergissmeinnicht” s-a prezentat cu un program de

ukraińskie: „Kozaciok”, „Kolomeica” și „Nadiia Zamku” prezentau tradiționale tańce, między innymi hopaka i kolędy „Dobry vechir Toby” i „Nova radist stala” z towarzyszeniem gitary i skrzypiec. Zespół z Gulii przygotował program złożony z wierszy, tańców i pieśni w języku rromani, np. „Floare albă, floare neagră”. Niemiecki zespół „Vergissmeinnicht” prezentował tradycyjne tańce. Wspólnota Starowierców z zespołu „Radosťi” kolędowna w języku ojczystym i zaśpiewała znaną piosenkę „Kalinka”. Polski zespół „Sołonzanka” wyróżnił się prezentując swój dobrze znany program taneczny i interpretując kolędy: „Przybieżeli do Betlejem” i „Domnul nostru pe pamânt”, a Karolina Longher zaśpiewała kolędę „Jezus malusieńki”. Zespoły rumuńskie „Huțulca” i „Piatra Șoimului” kolędownały i wykonały na skrzypce, na trąbkę i akordeon „Cântă cucu-n Bucovina” oraz wariant znanej piosenki „La mulți ani!”. Na zakończenie występów każdy zespół był gorąco oklaskiwany przez widownię.

Wydarzenie zorganizowane z okazji Dnia Mniejszości Narodowych podkreśliło znaczenie języka ojczystego, języka wyuczonego od naszych przodków, który należy zachowywać i przekazywać następnym pokoleniom, a także tradycji, stanowiącej o specyfice każdej z mniejszości zamieszkującej na wieloetnicznej Bukowinie.

dansuri tradiționale. Ansamblul rușilor-lipoveni a colindat în limba maternă și a interpretat celebrul cânt „Calinca”. Ansamblul polonez „Sołonzanka” s-a remarcat prin binecunoscutul program de dansuri și prin interpretarea unor colinde poloneze și românești precum: „Przybieżeli do Betlejem” și „Domnul nostru pe pământ”, iar Karolina Longher a colindat „Jezus malusieńki”. Ansamblurile „Huțulca” și „Piatra Șoimului” au colindat și interpretat la vioară, trompetă și acordeon „Cântă cucu-n Bucovina” și o variantă a celebrului „La mulți ani”. La final, fiecare ansamblu și formație au fost aplaudate de publicul spectator.

Manifestarea organizată cu prilejul Zilei Minorităților Naționale a evidențiat importanța limbii materne, limbă învățată de la strămoșii noștri, care trebuie păstrată și transmisă viitoarelor generații precum și tradițiile care fac specificul fiecărei minorități din Bucovina multietnică.

Tekst i zdiecia Ilona Biseada

Adio, Doamnă Irma!

După o grea suferință, trecută cu discreție și demnitate, ne-a părăsit Doamna ing. Irma Maria Bădina, născută Pilat, în vârstă de 85 de ani. Născută la Moara, pe frumoasele plaiuri ale Bucovinei, a fost mereu mândră că este bucovineancă și poloneză.

A fost un om bun, cald, serios, muncitor, gata oricând să se implice și să dea ajutor, punctual și disciplinat. A fost veselă și optimistă, cu mult umor. Un om pe care mereu te puteai baza! Absolventă a Liceului „Ștefan cel Mare” din Suceava, a urmat cursurile Facultății de Chimie Industrială din Iași. A făcut parte din colectivul de tineri ingineri chimiști care au pus în funcțiune Combinatul Chimic din Târgu Mureș, apoi a lucrat la Combinatul Chimic din Făgăraș.

Ultimii ani ai vieții i-a consacrat activității în cadrul Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski” București – unde a locuit, și Suceava – unde se află sediul central. A militat consecvent pentru unitatea polonezilor din România, pentru un dialog sincer și constructiv. A fost un membru deosebit de activ al „Dom Polski” din București și al „Clubului Seniorilor”, fiind nelipsită de la orice manifestare, atât în capitală, cât și în Bucovina natală și în Polonia.

A făcut parte din conducerea Casei Polone din București, răspunzând mai ales de relațiile cu alte organizații, dar și reprezentând, timp de decenii, Uniunea Polonezilor din România la ședințele Departamentului de Relații Interetnice.

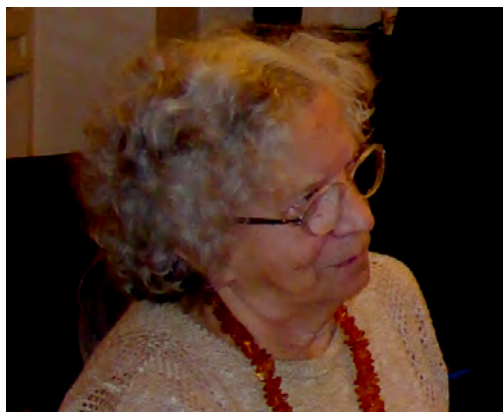
Îți mulțumim pentru tot ce ai făcut pentru noi, inclusiv procurarea consecventă a revistei „Polonus” și a cărților editate la Suceava. A plecat dintre noi un om de o bunătate exemplară, lăsând în urmă un gol pe care îl vom resimți mereu.

Odihnește-te acum în pace, scumpa noastră Doamnă Irma!

Abia ai plecat și deja ne este dor de tine!
Condoleanțe soțului și întregii familii!
În numele membrilor „Dom Polski” București
Președinte Bogdan Polipciuc

Żegnaj, Pani Irmo!

Po długiej chorobie, jaką znosiła w ciszy i z godnością, opuściła nas Pani Irma Maria Bădina, z domu Pilat, przeżywszy 85 lat. Urodzona w Moarze, na pięknej bukowińskiej ziemi, była zawsze dumna, że jest Bukowinką i Polką.

Była dobrym człowiekiem, ciepłym, odpowiedzialnym, pracowitym, zawsze gotowym do udzielenia pomocy, punktualnym i zdyscyplinowanym. Była wesoła i optymistyczna, z dużym poczuciem humoru. Była człowiekiem, na którego zawsze można było liczyć. Absolwentka Liceum im. Ștefana cel Mare w Suczawie, ukończyła następnie chemię przemysłową na Uniwersytecie w Jassach. Była jednym z młodych inżynierów chemików, którzy uruchamiali Kombinat Chemiczny w Târgu Mureș, pracowała potem także w Kombinacie Chemicznym w Făgăraș.

Ostatnie lata życia poświęciła działalności w Związku Polaków w Rumunii „Dom Polski” w Bukareszcie, gdzie mieszkała, i w Suczawie – gdzie znajduje się jego główna siedziba. Konsekwentnie walczyła o jedność Polaków z Rumunii na rzecz szczerego i konstruktywnego dialogu. Była nadzwyczaj aktywnym członkiem „Domu Polskiego” w Bukareszcie i jego Klubu Seniorów, nie opuszczając żadnego wydarzenia organizowanego zarówno w stolicy, jak i na rodzinnej Bukowinie czy w Polsce.

Wchodziła w skład kierownictwa „Domu Polskiego” w Bukareszcie, odpowiadając za relacje z innymi organizacjami, a także reprezentując przez dziesięciolecia Związek Polaków w Rumunii na posiedzeniach Departamentu Relacji Interetnicznych.

Dziękujemy za wszystko, co dla nas zrobiłaś, także za konsekwentne pozyskiwanie dla nas miesięcznika „Polonus” i książek wydawanych w Suczawie. Odszedł od nas człowiek odznaczający się przykładową dobrocią, zostawiając po sobie pustkę, której nic nigdy nie wypełni.

Spoczywaj teraz w pokoju, nasza droga Pani Irmo!
Dopiero co odeszłaś, a nam już ciebie brak!

Składamy kondolencje mężowi i całej rodzinie!
Wimieniu członków „Domu Polskiego” w Bukareszcie
Prezes Bogdan Polipciuc
Tłum. I. Biseada

Białostockie spotkania z poezją

Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza „Kresy” odbywa się w szesnastu krajach od 1998 r. W tym roku na wszystkich jego etapach wystąpiło ponad 3 tys. uczestników od lat dwu do stu dwu. Uczestniczeniem w tym święcie poezji zainteresowani są Polacy z państw, które do tej pory nie organizowały eliminacji. W tym roku po raz pierwszy „Kresy” odbyły się w Armenii i Uzbekistanie. Warto też zauważyć, że jest to jedyny konkurs recytatorski tej skali organizowany dla polskich środowisk za granicą. Ma podtrzymać ich więzi z krajem i popularyzować polszczyznę.

Po eliminacjach krajowych zwycięzcy najstarszej kategorii wiekowej co roku przybywają do Polski, aby wziąć udział w finale. W tym roku Polonię rumuńską podczas zmagania w Białymstoku reprezentowały Bożena Irișec oraz Lucica Iuliana Kozminciuc. Dziewczyny mieszkają w Pojanie Mikuli i są uczennicami w Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului.

„Pobyt w Białymstoku jest wartościowym doświadczeniem – mówi Bożena – W tym roku mieliśmy bardzo dużo zajęć warsztatowych. I choć czasu wolnego do naszej dyspozycji pozostało bardzo niewiele, tydzień spędzony w stolicy Podlasia będę wspominać bardzo miło.

Najbardziej podobały mi się zajęcia, podczas których przygotowaliśmy występ konkursowy. Poznawaliśmy różne sposoby pracy z tekstem, zasady zachowania się na scenie, elementy autoprezentacji. Mimo że nie zdobyłam żadnej nagrody, to to czego się nauczyłam zostanie moją własnością, której nikt mi nie zabierze. Jestem bardzo wdzięczna organizatorom – zarówno ze strony rumuńskiej, jak i polskiej, że mogłam brać udział w tym wydarzeniu i życzę powodzenia kolejnym uczestnikom”.

Za organizację konkursu odpowiada Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Kierująca nim prezes Anna Kietlińska zauważyła, że repertuar, który wybiera recytująca młodzież, nie jest przypadkowy. Coraz częściej zdarzają się recytacje fragmentów prozy, uczestnicy konkursu chętnie wybierają też współczesnych poetów. Młodzież sięga po teksty dowcipne, wywołujące uśmiech u słuchacza, rzadziej interpretując poezję o charakterze martyrologicznym, patetycznym.

Întâlnirea cu poezia la Białystok

Concursul de recitare „Adam Mickiewicz” – Kresy se organizează din anul 1998 în șaisprezece țări. În acest an, la toate etapele concursului au luat parte peste trei mii de concurenți, de la doi ani până la o sută de ani. De participarea în această lume a poeziei sunt interesați polonezii din țările care, până în prezent, nu au organizat finala concursului. În acest an, pentru prima dată concursul „Kresy” a avut loc în Armenia și Uzbekistan. Este foarte important de precizat faptul că acesta este singurul concurs de recitare de o asemenea anvergură, organizat pentru polonezii din diaspora. Scopul acestui concurs este menținerea legăturii cu Polonia și popularizarea limbii polone.

După etapa eliminatorie din fiecare țară, câștigătorii categoriei vârstnice vin în fiecare an în Polonia, să participe la finala concursului. În acest an, polonezii din România au fost reprezentați la Białystok de către Bożena Irișec și Lucica Iuliana Kozminciuc. Fetele locuiesc în Poiana Micului și sunt eleve la Colegiul „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului.

„Șederea în Białystok este o experiență valoroasă – spune Bożena – În acest an am avut foarte multe ateliere de lucru și chiar dacă timp liber am avut puțin, săptămâna petrecută în capitala voievodatului Podlasie mi-o voi aminti cu mare plăcere.

Cel mai mult mi-au plăcut cursurile în timpul cărora am pregătit participarea la concurs. Am învățat diferite modalități de lucru cu textul, comportarea pe scenă, elemente de autoprezentare. Chiar dacă nu am obținut niciun premiu, ceea ce am învățat va rămâne în proprietatea mea, pe care nimeni nu mi-o va lua. Sunt foarte recunoscătoare organizatorilor – atât celor români, cât și celor poloni, că am putut lua parte la acest eveniment și le urez mult succes următorilor concurenți”.

De organizarea concursului s-a ocupat Filiala Asociației „Wspólnota Polska” din Podlasie. Doamna președinte Anna Kietlińska a constatat că repertoriul ales de recitatori nu este unul oarecare. Din ce în ce mai des se recită fragmente de proză, participanții la concurs optând pentru autori contemporani. Tineretul alege texte cu umor, provocând zâmbete ascultătorilor, și este mai puțin probabil ca aceștia să interpreteze poezii cu caracter de martiriu, patetic.

„»Kresy« to miejsce nowych przyjaźni i pięknych doświadczeń. Podczas tygodniowych warsztatów nauczyłam się ogromnie dużo rzeczy, a najważniejsze jest to, że bardziej pokochałam język polski i polską poezję – ocenia druga nasza reprezentantka, Iuliana Kozminciuc – Jestem wdzięczna i dumna, że miałam okazję brać udział w takim konkursie i poznać przy okazji jeszcze jedno piękne miasto w Polsce. Dla mnie najlepsze chwile to te spędzone wieczorem w teatrze na spektaklach, na które zapraszali nas organizatorzy. W tym roku widzieliśmy aż sześć przedstawień w Białostockim Teatrze Lalek i w Szkole Teatralnej. To było wspaniałe po dniu pełnym zajęć”.

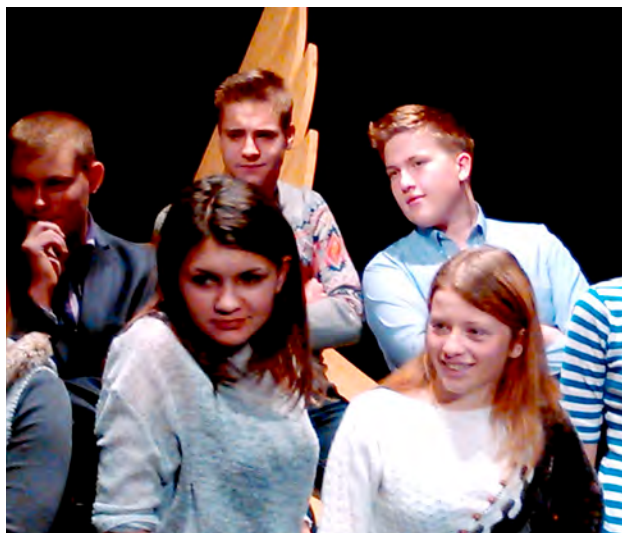
Obie dziewczyny podkreślają przyjazną atmosferę i życzliwość panującą pomiędzy uczestnikami konkursu. Wielkim przeżyciem był finałowy koncert w Białostockim Teatrze Lalek, podczas którego ogłoszono laureatów konkursu. Zdobywca Grand Prix, Henryk Molin z czeskiego Cieszyna, ujął jury prezentacją fragmentów „Teatryku Zielona Geś” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Pierwsza nagroda oraz nagroda publiczności trafiły do Włodzimierza Żurawskiego z Kiszyniowa w Mołdawii, druga do Bożeny Możejko z Porzecza na Białorusi, trzecią dostał Dariusz Rudzianiec z Litwy. Specjalną nagrodę za interpretację utworu Adama Mickiewicza otrzymała Anastazja

„»Kresy« este locul noilor prietenii și al frumoaselor experiențe. În timpul atelierelor săptămânale, am învățat foarte multe lucruri, dar cel mai important este că m-am îndrăgostit de limba polonă și de poezia polonă – precizează a doua noastră reprezentantă, Iuliana Kozminciuc – Sunt recunoscătoare și mândră, că am avut ocazia să iau parte la un astfel de concurs, și cu această ocazie să mai cunosc un oraș din Polonia. Pentru mine, cele mai bune momente au fost cele petrecute la spectacole de teatru, la care ne-au invitat organizatorii. În acest an am văzut șase reprezentații la Teatrul de Păpuși din Białystok și la Academia de Teatru. A fost un lucru extraordinar, după o zi plină de activități”.

Ambele fete au evidențiat atmosfera prietenoasă și amabilitatea dintre participanții la concurs. O experiență emoționantă a fost finala concursului care a avut loc la Teatrul de Păpuși din Białystok, în timpul căruia au fost anunțați laureații. Câștigătorul

Marelui Premiu, Henryk Molin din Cieszynul ceh, a uimit juriul prin prezentarea fragmentelor din „Teatryk Zielona Geś” de Konstanty Ildefons Gałczyński. Premiul I și Premiul pentru popularitate au ajuns la Włodzimierz Żurawski din Chișinău – Republica Moldova, Premiul II a fost obținut de Bożena Możejko din Porzecze – Belarus. iar Premiul III a fost câștigat de Dariusz Rudzianiec din Lituania. Premiul special pentru interpretarea creației lui Adam

Sitnikowa z Odessy na Ukrainie. Nasza reprezentantka, Lucica Iuliana Kozminciuc, przywiozła z Białegostoku wyróżnienie.

Tekst i zdjęcia: Anetta Buzuk

Mickiewicz a fost acordat Anastazjei Sitnikowa din Odessa – Ucraina. Reprezentanta noastră, Lucica Iuliana Kozminciuc, a adus din Białystok o mențiune.

Trad. I. Dascălu

Nagrody dla laureatów olimpiad międzynarodowych

Uroczystość wręczenia nagród uczniom, którzy w roku szkolnym 2013/2014 otrzymali nagrody i wyróżnienia w olimpiadach i konkursach międzynarodowych i regionalnych oraz uhonorowania nauczycieli, którzy ich przygotowali, a także placówek oświatowych, w których ci uczniowie na co dzień pobierają naukę miała miejsce 17 grudnia 2014 r. w Bukareszcie, w sali im. C. A. Rosetti Pałacu Parlamentu.

Nagrodzonych przez Ministra Edukacji Narodowej Sorina Cîmpeanu, w obecności byłych ministrów: Remusa Pricopie, Mihnea Costoiu i Ecateriny Andronescu, zostało 266 uczniów – zdobywców 302 trofeów (85 złotych medali lub nagród I, 76 srebrnych medali lub nagród II, 58 brązowych medali lub nagród III oraz 83 wyróżnień) w międzynarodowych czy regionalnych olimpiadach, 278 nauczycieli oraz 126 szkół. Wśród nagrodzonych znalazły się dwie uczennice Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului, które wywalczyły w kwietniu 2014 r. tytuł finalistek XLIV Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie – Karolina Drozdek i Bożena Irișec, a także Anetta Buzuk – ich nauczycielka języka polskiego, skierowana przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą

Premii pentru laureații olimpiadelor internaționale

Festivitatea înmânării premiilor elevilor care în anul școlar 2013/2014 au obținut premii și mențiuni la olimpiadele și concursurile internaționale și regionale precum și onorarea profesorilor care i-au pregătit, dar și instituțiile de învățământ în care acești elevi învață zilnic a avut loc pe 17 decembrie 2014 la București, la Palatul Parlamentului în sala „C.A. Rosetti”.

Premiați de Ministrul Educației Naționale, Sorin Cîmpeanu, în prezența foștilor miniștri: Remus Pricopie, Mihnea Costoiu și Ecaterina Andronescu au fost 266 de elevi care au obținut 302 trofee (85 de medalii de aur sau premiul I, 76 de medalii de argint sau premiul II, 58 de medalii de bronz sau premiul III precum și 83 de mențiuni) la olimpiadele internaționale sau regionale, 278 de profesori și 126 de școli. Printre cei premiați s-au numărat și două eleve de la Colegiul „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului, care au obținut în luna aprilie 2014 titlul de finalist la a XLIV-a ediție a Olimpiadei de Literatură și Limbă Polonă la Varșovia – Karolina Drozdek și Bożena Irișec, precum și Anetta Buzuk – profesoara lor de limba polonă, trimisă în România de ORPEG (Centrul de Dezvoltare a Educației Poloneze în Străinătate). În fruntea

do pracy w Rumunii. Na czele reprezentacji szkoły stała dyrektorka Mihaela Ursaciuc. Wyróżnionym za wybitne osiągnięcia w konkursach międzynarodowych minister edukacji wręczył pamiątkowe dyplomy oraz nagrody pieniężne.

Przypomnijmy jedynie przy tej jakże miłej okazji, że Związek Polaków w Rumunii zorganizował w roku 2013 po raz pierwszy w Rumunii ogólnokrajową olimpiadę z języka polskiego ojczystego, której laureaci wzięli udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie. W roku następnym, na wniosek Związku Polaków w Rumunii, rumuńskie Ministerstwo Edukacji oficjalnie wprowadziło do programu olimpiad krajowych także tę z języka polskiego, dotychczas kończącą się na etapie wojewódzkim. Dzięki temu laureaci mogą korzystać nie tylko z tego, co daje im zdobycie nagrody na olimpiadzie w Warszawie – przede wszystkim wstęp na studia polonistyczne na

reprezentacji siołi a stat doamna director Mihaela Ursaciuc. Ministrul Educației le-a înmânat diplome și premii în bani premianților care au obținut rezultate deosebite la competițiile internaționale.

Amintim că în anul 2013 Uniunea Polonezilor din România a organizat pentru prima dată în țară, Olimpiada Națională de Limbă Polonă Maternă, ai cărei laureați au luat parte la Olimpiada de Literatură și Limbă Polonă la Varșovia. În anul următor, la cererea Uniunii Polonezilor din România, Ministerul Educației din România a introdus oficial în programa olimpiadelor naționale și limba polonă, până în acest moment finalizându-se cu etapa județeană. Cu acest prilej laureații pot beneficia nu numai de obținerea de premii la olimpiada din Varșovia, admiterea la studii de polonistică la Universitatea din Varșovia fără examen, ci și admiterea la polonistică la Universitatea din București. De asemenea, laureații olimpiadelor de limbi materne pot pleca în timpul vacanței în excursii, tabere și pot participa la ateliere, dar se bucură și de recunoașterea sub formă de premii anuale oferite de Guvernul României.

Îi felicităm pe finaliștii competițiilor internaționale din Varșovia și ai olimpiadei naționale din România, premiați la București, încurajându-i pe toți elevii să ia parte la Olimpiada de Limba Polonă de anul acesta. Etapa județeană va avea loc pe 14 februarie, iar cea națională va avea loc în zilele de 27-29 martie.

Trad. I. Dascălu

Uniwersytecie Warszawskim bez egzaminów, ale także z wstępu na polonistykę na Uniwersytecie w Bukareszcie, udziału w wakacyjnych wyjazdach, obozach i warsztatach dla laureatów olimpiad z języków ojczystych, a także uznania w postaci dorocznych nagród oferowanych przez rumuński rząd.

Gratulujemy nagrodzonym w Bukareszcie finalistkom zawodów międzynarodowych w Warszawie i krajowej olimpiady w Rumunii, zachęcając jednocześnie wszystkich uczniów do udziału w tegorocznej olimpiadzie języka polskiego. Etap wojewódzki odbędzie się 14 lutego, a krajowy w dniach 27-29 marca.

Anetta Buzuk i Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Polonus

tel/fax: 0040 (230) 520355

redactia_polonus@yahoo.com

www.dompolski.ro

ISSN 1223-4192

Redaktor naczelny:

Stanisława Jakimowska

Redagowany przez/Redactat de:

Kazimierz Longier (KL)

– redaktor techniczny

Barbara Breabăn

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Iwona Olszewska-Marculeac

Tipografia:

Zdjęcia na okładkach: Zbiór Domu Polskiego

